

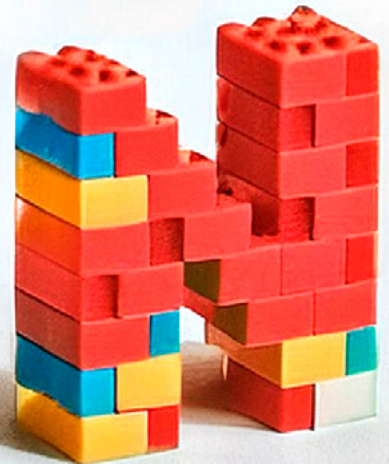
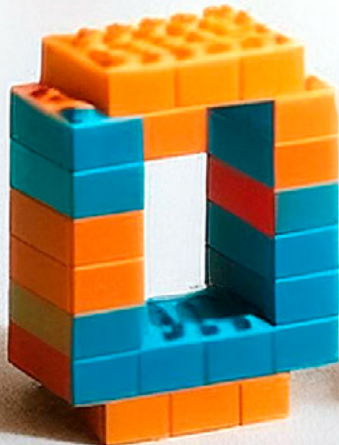
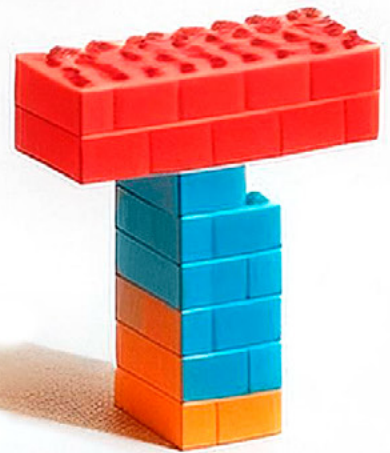
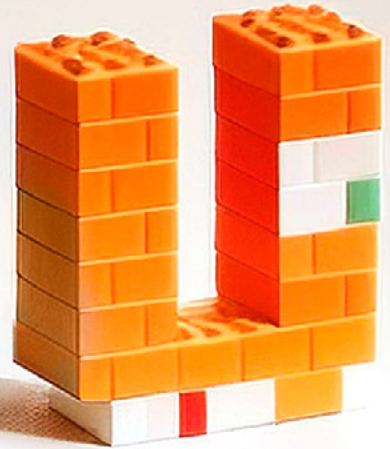
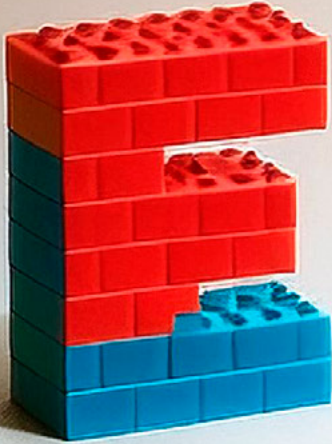
ก้าวไปด้วยกัน...สู่ความเสมอภาคทางการศึกษา

EDQUITY MOVEMENT

มิถุนายน 2567

ALL FOR

unna

EDSTORY

ถึง...เพื่อนภาคีที่รักทุกท่าน

ฤดูกาลเปิดเทอมใหญ่เพิ่งผ่านพ้นไปหมาดๆ พ่อแม่ผู้ปกครองต่างภาคภูมิใจที่ได้เห็นการเติบโตของบุตรหลานและพัฒนาการของพวกเขาจากการเลื่อนชั้นการศึกษาเพื่อไปเรียนรู้สิ่งใหม่ แต่ในช่วงเวลานี้ ยังมีเด็กอีกจำนวนหนึ่งนี้อาจไม่ได้มาพบหน้ากับเพื่อนๆ และคุณครูอีก เพราะมีความจำเป็นต้องออกจากระบบการศึกษา และอาจจะไม่ได้กลับเข้ามาอีก เนื่องจากหลายเหตุปัจจัย

เพื่อสนับสนุนการแก้ไขสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นระบบและยั่งยืน ล่าสุดที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) วันที่ 28 พฤษภาคมที่ผ่านมา ได้มีมติรับทราบมาตรการขับเคลื่อนประเทศไทยเพื่อแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ (Thailand Zero Dropout) โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการในมาตรการที่สำคัญ ดังนี้ครับ

1. มาตรการค้นหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาผ่านการบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีเป้าหมายเพื่อนำไปสู่การค้นพบเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

2. มาตรการติดตาม ช่วยเหลือ ส่งต่อ และดูแลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา โดยบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการช่วยเหลือเด็กและเยาวชนแต่ละคน ทั้งด้านการศึกษา สุขภาวะ พัฒนาการ สภาพความเป็นอยู่ และสภาพสังคม

3. มาตรการจัดการศึกษาและเรียนรู้แบบยืดหยุ่น มีคุณภาพ และเหมาะสมกับศักยภาพของเด็กและเยาวชนแต่ละราย มีเป้าหมายเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาและพัฒนาเต็มศักยภาพของตนเอง

4. มาตรการส่งเสริมผู้ประกอบการภาคเอกชนให้เข้ามาร่วมจัดการศึกษาหรือเรียนรู้ มีเป้าหมายเพื่อกระตุ้นให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาหรือการเรียนรู้ในลักษณะ Learn to Earn ให้เด็กและเยาวชนอายุ 15 – 18 ปี ได้พัฒนาทักษะการทำงานที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน เหมาะสมตามศักยภาพ และมีรายได้เสริมระหว่างการศึกษา

นี่คือ Movement ความก้าวหน้าที่สำคัญจากรัฐบาลในการเดินทางสู่เป้าหมายความเสมอภาคทางการศึกษาของเด็กไทยทุกคน สานต่อความพยายามมากกว่า 30 ปีของประเทศไทย บนเส้นทางของการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในระดับนานาชาติ

สิ่งหนึ่งที่ กสศ. ยึดมั่นมาตลอดและเป็นพันธกิจของเรา คือ ‘เด็กทุกคนต้องได้เรียน’ อันเป็นเจตนารมณ์ที่ผู้นำด้านการศึกษาทั่วโลกร่วมกันประกาศยุทธศาสตร์ “การศึกษาเพื่อปวงชน” (Education for All) ที่มีการ

ประกาศเจตนารมณ์เป็นครั้งแรกในประเทศไทยภายใต้ ‘ปฏิญญาจอมเทียน’ ในปี 2533 ตามข้อตกลงของประเทศสมาชิกองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ในการประชุมระดับโลก ‘World Conference on Education for All’ และนั่นคือจุดเริ่มต้นของ ‘การศึกษาเพื่อปวงชน’ หรือ ‘Education for All’ อันก่อให้เกิดจากเจตนารมณ์ของผู้นำด้านการศึกษาจากประเทศต่างๆ ทั่วโลกกว่า 200 ประเทศ รวมถึงประเทศไทยที่ให้ความสำคัญกับ ‘ความเสมอภาคทางการศึกษา’

ความเสมอภาคทางการศึกษาหมายถึงอะไรนั้น หากภาติหลายท่านจำกันได้ เมื่อหลายปีก่อน กสศ. ได้แชร์ภาพหนึ่งทางแพลตฟอร์มออนไลน์ของเรา เป็นภาพเด็ก 3 คน ยืนชมกีฬาอยู่ริมรั้วข้างสนาม บนก่องไม้ที่มีขนาดเท่ากัน เพื่อเปรียบเปรยว่านั่นคือ ‘ความเท่าเทียม’ ในความหมายที่ว่าทุกคนได้รับโอกาสเท่าๆ กัน

“นี่คือ Movement ความก้าวหน้า
ที่สำคัญจากรัฐบาลในการเดินทาง
สู่เป้าหมายความเสมอภาค
ทางการศึกษาของเด็กไทยทุกคน
สานต่อความพยายามมากกว่า 30 ปี
ของประเทศไทย บนเส้นทางของการ
ส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา
ในระดับนานาชาติ
”

แต่หากมองลึกลงไปกว่านั้น เราจะพบกับความจริงที่
ว่า เด็กแต่ละคนล้วนมีส่วนสูงแตกต่างกัน เมื่อขึ้นไป
ยืนบนกล่องที่มีขนาดเท่ากัน น้องคนเล็กกลับไม่มี
โอกาสที่จะได้ชมกีฬาในสนามอยู่ดี

จุดนี้เอง เราสามารถตีความมาสู่ประเด็นความเหลื่อม
ล้ำทางการศึกษาได้เช่นกัน หากเราพิจารณาจากข้อ
เท็จจริงที่ว่าเด็กแต่ละคนนั้นย่อมมีความแตกต่างกัน
โดยพื้นฐาน เด็กที่ตัวเล็กที่สุดก็ควรได้รับการช่วย
เหลือสนับสนุนมากที่สุด ไม่ต่างอะไรกับเด็กจำนวน
มากในประเทศไทยที่มีสถานะเศรษฐกิจต่ำกว่าเส้น
ความยากจน ทำให้ยากที่จะเข้าถึงการศึกษาได้ เด็ก
กลุ่มนี้สมควรได้รับกล่องเพิ่มมากกว่า 1 กล่อง เพื่อ
ให้เขาได้มีโอกาสชมกีฬาเหมือนกับเด็กคนอื่น ๆ

นี่คือคำอธิบายเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่าง
ระหว่าง ‘ความเท่าเทียม’ (equality) กับ ‘ความเสมอ
ภาค’ (equity)

ความเสมอภาคทางการศึกษา ไม่ได้หมายถึงเด็กทุก
คนต้องได้รับการศึกษาเท่ากันหมด เพราะต้นทุนชีวิต
ของแต่ละคนแตกต่างกัน แต่เป้าหมายปลายทางที่
สำคัญคือ ทำอย่างไรให้เด็กทุกคนได้รับโอกาสเพียง
พอที่จะสามารถเข้าถึงการศึกษาได้เหมือนกับคนอื่น ๆ

หากเราทำความเข้าใจตรงนี้ได้ว่า ต้นทุนทางการ
ศึกษาของเด็กแต่ละคนนั้นแตกต่างกัน เราจำเป็นต้อง
ต้องส่งมอบโอกาสที่เหมาะสมให้กับพวกเขา เพื่อให้
พวกเขาสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้ตาม
ศักยภาพของตน

บนภาพที่สะท้อนนิยามความเสมอภาคทางการศึกษา
เช่นนี้ เรามีอาจมองผิวเผินเพียงแค่ ‘ปัจจัยนำเข้า’
(input) เพราะปัจจัยนำเข้าที่เท่ากัน อาจมิได้นำไปสู่
จุดหมายปลายทางที่เสมอภาคเสมอไป หากเราเข้าใจ
ว่าเด็กแต่ละคนนั้นขาดอะไร ต้องการอะไร และจะอุด
ช่องว่างนั้นอย่างไร เราจำเป็นต้องคำนึงถึง ‘ผลลัพธ์
ปลายทาง’ (outcome) ที่แต่ละคนจะสามารถบรรลุ

เป้าหมายทางการศึกษาสูงสุดตามศักยภาพของพวกเขา
เขา ดังนั้น กสศ. จึงอยากชวนเพื่อนภาคีทุกท่านมา
ร่วมทำความเข้าใจประเด็น ‘All for Education’
เพื่อที่ทุกท่านจะได้มาร่วมกันสร้างความเสมอภาค
ทางการศึกษาให้เกิดขึ้นในประเทศไทย

ในห้วงเวลา 34 ปี นับแต่มีการประกาศยุทธศาสตร์
Education for All หลายประเทศมีความก้าวหน้าใน
การสร้างเสมอภาคและเริ่มบรรลุเป้าหมายลด
ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา แต่ปัญหาคือหลัก
กิโลเมตรสุดท้าย (last mile problem) ในการบรรลุ
เป้าหมายนี้อาจยากและซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากเด็ก
จำนวนหนึ่งยังคงตกหล่นและเข้าไม่ถึงการศึกษา

เพื่อการแก้ไขปัญหาคความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่
หลักกิโลเมตรสุดท้ายนี้ ในการประชุมวิชาการ
นานาชาติในวาระครบรอบ 30 ปี ปฏิญญาจอมเทียน
เมื่อปี 2563 ซึ่ง กสศ. ร่วมกับ ศธ. UNESCO
UNICEF และองค์กรภาคีได้ประกาศเจตนารมณ์ใน
การบรรลุเป้าหมายสุดท้ายสู่ Education for All
ด้วย แนวทาง ‘All for Education’ หรือ ‘ปวงชนเพื่อ
การศึกษา’ เพราะปัญหาที่ยากและซับซ้อนนี้ ไม่
สามารถแก้ไขได้โดยภาคส่วนใดเพียงลำพัง

ดังนั้น ภาคการศึกษาทุกภาคส่วน คือกำลังสำคัญที่
จะต้องเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อแก้ไขปัญหายากและ
ซับซ้อนนี้ ทุกภาคส่วนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วม ไม่
เพียงแค่ภาครัฐเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงภาคเอกชน
ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ หรือ ประชาชนคน
ทั่วไป ต้องเข้ามาเป็นเจ้าของปัญหาพร้อมกัน

หากทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ เข้ามาพร้อมกัน
แก้ไข การสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาก็มี
โอกาสบรรลุเป้าหมายได้ เพราะการเป็นเจ้าของร่วม
ทางการศึกษา ล้วนเป็นประโยชน์ต่อทุกคน ไม่ว่าจะทาง
ตรงหรือทางอ้อม

การศึกษา สามารถทำให้ทุกคนมีรายได้มากขึ้น

*การศึกษา สามารถทำให้ทุกคนมีชีวิตความเป็น
อยู่ที่ดีขึ้น*

*การศึกษา คือประโยชน์สาธารณะสำหรับทุกคน
เพื่อให้สังคมน่าอยู่มากขึ้น*

จากทั้งหมดที่กล่าวมานี้ การสร้างความเสมอภาค
ทางการศึกษาจึงต้องใช้หลักการ All for Education
เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย Education for All ซึ่งในวัน
นี้รัฐบาลได้ประกาศแนวทางการบรรลุเป้าหมายดัง
กล่าวด้วยนโยบาย Thailand Zero Dropout ซึ่งจะ
ช่วยผลักดันโอกาสให้ประเทศไทยสามารถบรรลุเป้า
หมายดังกล่าวได้ภายในปี 2030 ซึ่งเป็นปีที่ครบรอบ
กรอบการพัฒนาที่ยั่งยืน SDG4

สุดท้ายนี้ ความสำเร็จของการสร้างความเสมอภาค
ทางการศึกษา อาจไม่ได้ชี้วัดด้วยความสำเร็จจาก
โครงการใดโครงการหนึ่งหรือจากหน่วยงานใดหน่วย
งานหนึ่ง แต่ความสำเร็จที่แท้และยั่งยืนคือ การที่ทุก
ภาคส่วนของสังคมไทยเกิดความเข้าใจ ตระหนัก และ
เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนให้เกิดขึ้นจริง
และนั่นจะเป็นความสำเร็จที่เราทุกคนจะเดินไปสู่อุด
มหายปลายทางเดียวกันได้อย่างสมบูรณ์

EDquity Movement จดหมายข่าวถึงเพื่อนภาคีฉบับ
นี้ จึงขอชวนทุกท่าน ไม่ว่าจะอยู่ในภาคส่วนไหนของ
สังคม มาร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่าย All for
Education และร่วมกันสนับสนุนนโยบาย Thailand
Zero Dropout ของรัฐบาลด้วยกันครับ

ก้าวไปด้วยกัน...

สู่ความเสมอภาคทางการศึกษา

ไกรยศ ภัทรทรา

INSIDE OUT & OUTSIDE IN

The world Declaration on Education For All In jomtien

1990

National Education Act B.E. 2542

1999

The 2000s
The Millenniums development Goals (MDG 2)

Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550

2007

1998

Student Loan Fund Act, B.E. 2541

2000

The World Education Forum in Dakar, Senegal

2005

Cabinet Resolution an Education for Unregistered Persons

2008

จาก ปฏิญญา จอมเทียน สู่ THAILAND ZERO DROPOUT

34 ปีแห่งการดำเนินทางสู่เป้าหมาย
ความเสมอภาคทางการศึกษาของเด็กไทยทุกคน

2014

the UNESCO World Conference on Education for Sustainable Development in Japan

Sustainable Development Goals (SDG 4)

2016

ASEAN Declaration on Strengthening Education for Out-of-School Children and Youth (OOSCY)

2018

Equitable Education Fund Act B.E.2561

SDG4 By 2030

Mid-term assessment of Education For All: the national report of Jordan

2015

The World Education Forum in Incheon

2017

Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550

//

เด็กเยาวชนทุกคน
ไม่ว่าจะเกิดมามีความยากดีมีจน
หรือมีอุปสรรคใดๆ ในชีวิต
พึงได้รับโอกาสทางการศึกษา
อย่างเสมอภาคโดยทั่วกัน

//

ปฏิญญาจอมเทียน, 2533
(Jomtien Declaration, 1990)

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนทุกคน สหประชาชาติได้ประกาศปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนตั้งแต่ พ.ศ. 2491 (ค.ศ. 1948) โดยการศึกษาเป็นหนึ่งในสิทธิขั้นพื้นฐานที่ประชาชนต้องเข้าถึง โดยความก้าวหน้าในการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาระดับนานาชาติที่สำคัญ ได้แก่ การจัดประชุมระดับโลกเรื่องการศึกษาเพื่อปวงชน (World Conference on Education for All) ที่ประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2533 (ค.ศ. 1990) ในการประชุมครั้งนั้นได้มีการรับรองปฏิญญาโลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน และกรอบการดำเนินงานด้านการศึกษาเพื่อปวงชน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการการเรียนรู้ (World Declaration on Education and the Framework for Action to Meet Basic Learning Needs) หรือ 'ปฏิญญาจอมเทียน' (Jomtien Declaration) เพื่อขจัดความไม่รู้หนังสือ และทำให้ประชาชนเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สำเร็จภายในระยะเวลา 10 ปี

(สรุปผลการประชุมคณะผู้บริหารระดับสูงด้านการศึกษาเพื่อปวงชนขององค์การยูเนสโก, 2551 <https://www.bic.moe.go.th/images/stories/movement/2009/EFA-Oslo09.pdf>)

ช่วงเวลาดังกล่าวทั่วโลกกำลังประสบปัญหาเด็กนอกระบบ ซึ่งหมายถึง เด็กที่มีอายุอยู่ในช่วงที่ต้องได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ไม่ได้เรียนในสถานศึกษาใดๆ เลย (UNESCO Institute of Statistics, 2020) การที่เด็กและเยาวชนสูญเสียโอกาสทางการศึกษาส่งผลกระทบต่อตนเอง รวมถึงเกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ สังคม และเป็นสาเหตุของปัญหาสังคมหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจต่ำ โดยมีการประมาณการว่าหากเด็กทั่วโลกจำนวน 250 ล้านคน ไม่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะมีมูลค่าความสูญเสียทางเศรษฐกิจคิดเป็นมูลค่าถึง 129 ล้านเหรียญสหรัฐต่อปี (Global Partnership for Education, 2014) ในทางตรงกันข้าม การรู้หนังสือและการได้รับการศึกษาส่งผลต่อตัวเด็ก เศรษฐกิจ และสังคม การที่เด็กได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น 1 ปี ส่งผลทำให้รายได้ของบุคคลเพิ่มขึ้นได้สูงถึง 10% และส่งผลทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) โตขึ้นได้ถึง 0.37% ในด้านสุขภาพ หากเด็กเกิดจากแม่ที่รู้หนังสือจะมีแนวโน้มที่จะมีชีวิตรอดหลังอายุครบ 5 ปี มากกว่าเด็กที่แม่ไม่รู้หนังสือถึง 50% (UNESCO, 2010)

อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลของสถาบันสถิติแห่งองค์การยูเนสโก (UIS) พบว่าใน พ.ศ. 2543 (ค.ศ. 2000) หรือ 10 ปีหลังการประกาศปฏิญญาจอมเทียน ยังมีเด็กและเยาวชนเกือบ 100 ล้านคนทั่วโลก ยังไม่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา ในขณะที่เดียวกันทั่วโลกยังประสบกับปัญหาความยากจน ปัญหาทางสาธารณสุข และอื่นๆ เป็นที่มาของการร่วมตั้งเป้าหมายการพัฒนาสำหรับศตวรรษ 8 ข้อ (Millennium Development Goals: MDG Goals) เป้าหมายที่ 2 คือการทำให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา (Achieve universal primary education) ซึ่งทั่วโลกต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2553 (ค.ศ. 2015)

ด้วยมาตรการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับประเทศและระดับนานาชาติต่างๆ ที่ผลักดันให้เด็กและเยาวชนที่ยากจนและด้อยโอกาสเข้าถึงการศึกษาอย่างเสมอภาค ส่งผลทำให้จำนวนเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาลดลงอย่างต่อเนื่อง ภายใต้กรอบแนวคิดการศึกษาเพื่อปวงชน โดยใน พ.ศ. 2561 (ค.ศ. 2018) จำนวนเด็กและเยาวชนที่เข้าไม่ถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานลดลงเกือบครึ่งหนึ่งจากปี 2543 นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจำนวนของเด็กนอกระบบในระดับชั้นที่สูงขึ้นพบว่าจำนวนเด็กนอกระบบในช่วงชั้นอื่นๆ ลดลงอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ในภาพรวมเด็กและเยาวชนมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาและอยู่ในระบบการศึกษานานขึ้น และได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคมากขึ้น

แม้กระนั้น ในปัจจุบันยังคงมีเด็กและเยาวชนที่ยังเข้าไม่ถึงการศึกษา หรือมีความยากลำบากในด้านต่างๆ ทำให้หลุดออกจากระบบการศึกษากลางคัน เป็นที่มาของการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDG Goals) ซึ่งประเทศสมาชิกขององค์การสหประชาชาติต้องร่วมกันบรรลุให้ได้ภายใน พ.ศ. 2573 (ค.ศ. 2030) โดยเป้าหมายด้านการศึกษา เป็นเป้าที่ 4 ของ SDG การศึกษาที่เท่าเทียม (Quality Education) รับรองการศึกษาที่เท่าเทียม และทั่วถึง ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ทุกคน (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย, 2558)

ในขณะเดียวกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการศึกษาที่เท่าเทียม (SDG 4) การขับเคลื่อนของหน่วยงานภาครัฐเพียงด้านเดียว หรือแนวคิด ‘การศึกษาเพื่อปวงชน’ (Education for All) อาจไม่เพียงพออีกต่อไป แต่จำเป็นต้องเปลี่ยนแนวทางการขับเคลื่อนด้วยแนวคิด ‘ปวงชนเพื่อการศึกษา’ (All for Education) ซึ่งหมายถึง การสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วนเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

จาก ‘ปฏิญญาจอมเทียน’ เมื่อปี 2533 ที่เหล่าประเทศสมาชิก UNESCO ร่วมแสดงเจตจำนงในการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา อันเป็นจุดเริ่มต้นของคำว่า ‘Education for All’ ซึ่งดำเนินการต่อเนื่องมาเป็นเวลา 34 ปี และเพื่อเป็นการสานต่อพันธกิจนี้รัฐบาลไทยจึงได้ประกาศมาตรการ ‘Thailand Zero Dropout’ แก่ปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา 1.02 ล้านคน ให้เหลือศูนย์

ล่าสุดเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2567 คณะรัฐมนตรีรับทราบมาตรการขับเคลื่อนประเทศไทย Thailand Zero Dropout โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป ดังนี้

1. มาตรการค้นหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษามานการบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะข้อมูลของกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ข้อมูลทะเบียนราษฎรของกระทรวงมหาดไทย (มท.) และมอบหมายให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก
2. มาตรการติดตาม ช่วยเหลือ ส่งต่อ และดูแลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา โดยบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่แบบบูรณาการด้วยกลไกคณะกรรมการระดับจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน รวมถึงจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแบบเบ็ดเสร็จระดับตำบล เช่น ‘ศูนย์ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาระดับตำบล’ ในความดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. มาตรการจัดการศึกษาและเรียนรู้แบบยืดหยุ่น มีคุณภาพ และเหมาะสมกับศักยภาพของเด็กและเยาวชนแต่ละราย โดยให้การรับรองคุณวุฒิหรือเทียบโอนคุณวุฒิการศึกษา/ใบประกอบอาชีพหรือวิชาชีพได้
4. มาตรการส่งเสริมผู้ประกอบการภาคเอกชนให้เข้ามาร่วมจัดการศึกษาหรือการเรียนรู้ในลักษณะ Learn to Earn ให้เด็กและเยาวชนอายุ 15-18 ปี ได้พัฒนากิจกรรมการทำงานที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน เหมาะสมตามศักยภาพและมีรายได้เสริมระหว่างการศึกษา

It takes the village to raise a child.

การพัฒนาเด็กคนหนึ่ง
ต้องใช้คนทั้งชุมชน

It takes a Village to raise a Child: เมื่อการศึกษาคือพันธกิจของทุกคน การเลี้ยงเด็กคนหนึ่งต้องใช้คนทั้งหมู่บ้าน

เมื่อพูดถึงคำว่าความเสมอภาคทางการศึกษา อาจฟังดูเป็นภารกิจที่ยิ่งใหญ่ระดับประเทศ แต่เอาเข้าจริงแล้วปัญหานี้มันเป็นเรื่องใกล้ตัวที่ทุกคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง

งานด้านการศึกษา ไม่ว่าจะใครจะอยู่ที่ไหน หน่วยงานใด ก็สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ ยิ่งเรามีแนวร่วมที่สนใจ มีความเข้าใจและตระหนักถึงความเหลื่อมล้ำมากเท่าไร ก็ยิ่งช่วยผลักดันให้ความเสมอภาคปรากฏขึ้นได้

ถึงแม้ความเหลื่อมล้ำจะเป็นปัญหาใหญ่ระดับชาติและเต็มไปด้วยโจทย์ที่ซับซ้อน แต่หากมองลึกลงไปในระดับพื้นที่ชุมชน ตำบล อำเภอ และจังหวัด จะช่วยให้เราสามารถจำแนกสภาพปัญหาได้ละเอียดยิ่งขึ้น ดังที่ กสศ. ได้ทำการสำรวจและรวบรวมข้อมูลรายจังหวัดเพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลความเหลื่อมล้ำ หรือระบบสารสนเทศเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (Information System for Equitable Education: ISEE) ซึ่งช่วยให้มองเห็นปัญหาในทุกมิติ รวมถึงเห็นความเกี่ยวข้องที่ภาคส่วนต่างๆ ของสังคมจะเข้ามาช่วยเป็นกำลังสนับสนุนได้

ดังนั้น หากเราเข้าใจถึงสภาพปัญหาและความต้องการของเด็กแต่ละคนที่แตกต่างกันในแต่ละครอบครัวหรือแต่ละพื้นที่ ก็จะสามารถหาแนวทางช่วยเหลือที่เหมาะสม เพื่อเติมเต็มส่วนที่ขาดหรืออุดช่องว่างนั้นได้ตรงตามเป้าหมาย

กล่าวอีกนัยคือ การศึกษาเป็นเรื่องของทุกคน ทั้งในฐานะเจ้าของปัญหา ผู้ใกล้ชิดกับปัญหา และเป็นผู้ร่วมเสนอแนวคิดในการกำหนดทิศทางการศึกษา เช่นเดียวกับประโยคที่ว่า ‘การเลี้ยงเด็กคนหนึ่งต้องใช้คนทั้งหมู่บ้าน’ (It takes a Village to raise a Child) ซึ่งก็คือการกระจายการมีส่วนร่วม และการกระจายความเป็นเจ้าของ เพื่อประโยชน์ของลูกหลานและอนาคตของคนในชุมชนเอง

อ่านเพิ่มเติม: การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ (Area-based Education) แก่จุดเจ็บ เย็บจุดขาด “อยากให้การศึกษาเป็นแบบไหน ให้ชุมชนเป็นผู้ออกแบบ”

อ่านเพิ่มเติม: กสศ. พัฒนา ISEE 3.0 ระบบฐานข้อมูลที่ทำให้ทุกคนมีโอกาสขับเคลื่อนการพัฒนาทุนมนุษย์จากพื้นที่ของตนเอง และ หลากมิติความเหลื่อมล้ำ: สิ่งพื้นฐานข้อมูล ISEE 3.0 เผยให้สังคมเห็น

All for Education ขับเคลื่อนจากล่างสู่บน

แนวคิดเรื่องการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ (Area-based Education: ABE) เป็นอีกหนึ่งแนวทางที่จะช่วยกระจายความเป็นเจ้าของไปสู่ระดับจังหวัด ท้องถิ่น และท้องที่ นับเป็นโมเดลการทำงานที่จะช่วยให้หลุดพ้นจากการดำเนินงานรูปแบบเดิมที่ท้องถิ่นต้องพึ่งพิงนโยบายจากส่วนกลางหรือจากบนลงล่าง มาสู่การส่งต่ออำนาจใน

แนวระนาบ และสะท้อนความต้องการกลับไปยังรัฐส่วนกลาง หรือจากล่างสู่บน

แนวคิดนี้ได้รับการยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาว่า การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เป็นกลไกกระจายอำนาจให้แต่ละจังหวัดมีอำนาจในการออกแบบวิธีการจัดการศึกษาให้เหมาะกับโจทย์เฉพาะของพื้นที่นั้นๆ เพื่อขอมจุดแยะ แก่จุดบอด รวมถึงต่อยอดจุดเด่นระดับพื้นที่ให้ทันเวลา ทันต่อสถานการณ์ เพราะมาจากกลไกการทำงานแบบบูรณาการร่วมกันภายในจังหวัด จนเกิดเป็นเครือข่ายภาคีด้านการศึกษาที่เข้มแข็ง

หากมองปัญหาในระดับชาติ ย่อส่วนลงมาสู่ระดับพื้นที่ จะพบว่าขนาดของปัญหานั้นอยู่ในระดับที่สามารถจัดการได้ เราสามารถเริ่มต้นจากการทดลองในพื้นที่ โดยเชิญชวนผู้ว่าราชการจังหวัดมาร่วมกันจัดตั้งสมัชชาการศึกษา สภาการศึกษา เพื่อสร้างความร่วมมือกับประชาชนในพื้นที่ เกิดเป็นกลไกการทำงานที่สลายกำแพงระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชนท้องถิ่น เพราะทุกคนล้วนมีสิ่งที่เป็นศูนย์รวมจิตใจในการทำงานคือ ทำเพื่อลูกหลานในพื้นที่ของเราเอง จนเกิดการสานพลังเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง

เมื่อทุกคนอยากเห็นลูกหลานมีการศึกษาที่ดี และการศึกษาที่ดีนั้นต้องตอบโจทย์การพัฒนาจังหวัด ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่ ทำให้คนรุ่นใหม่ไม่ทอดทิ้งถิ่นฐาน และมาร่วมกันพัฒนาจังหวัดของตนเองต่อไป นี่คือโจทย์ที่จะทำให้ All for Education เกิดขึ้นได้ในระดับพื้นที่

ทั้งนี้ ในปี 2565 ประเทศไทยมีเครือข่ายการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ (ABE) ที่ได้รับการสนับสนุนและเป็นภาคีความร่วมมือกับ กสศ. ทั้งหมด 12 จังหวัด ได้แก่ พะเยา ลำปาง แม่ฮ่องสอน สุโขทัย พิษณุโลก ขอนแก่น สุรินทร์ สมุทรสงคราม ระยอง สุราษฎร์ธานี สงขลา และปัตตานี

ล่าสุดเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2567 กสศ. ได้ขยายความร่วมมือกับเครือข่ายภาคี 25 จังหวัด ประกอบด้วย นครพนม อุบลราชธานี กาญจนบุรี ตาก ตรัง ปัตตานี สงขลา น่าน เชียงใหม่ นครราชสีมา สระแก้ว ราชบุรี บึงกาฬ ลำปาง พิษณุโลก สุโขทัย พะเยา ระยอง สมุทรสงคราม สุรินทร์ ขอนแก่น สุราษฎร์ธานี ยะลา เชียงราย และแม่ฮ่องสอน ร่วมกันขับเคลื่อนนโยบายการแก้ปัญหาเด็กหลุดออกจากระบบการศึกษา และเด็กตกหล่นให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาตามเป้าหมาย Thailand Zero Dropout ซึ่งนับเป็นอีกหนึ่งกลไกความร่วมมือที่จะช่วยแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยเชื่อมโยงฐานข้อมูลทุกมิติ สร้างระบบส่งต่อ พาเด็กเยาวชนกลับสู่การเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น มีทางเลือกที่ตอบโจทย์ชีวิตเป็นรายบุคคล เพื่อการเปิดประตูสู่อาชีพที่ดี ก้าวพ้นความจนข้ามรุ่นในอนาคต

ความพยายามที่จะขับเคลื่อนงานไปสู่ความสำเร็จในการเป็นพื้นที่ที่สามารถจัดการความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาต้นแบบ จะทำให้สังคมได้เรียนรู้ข้อเท็จจริงร่วมกันอีกประการว่า คนตัวเล็กๆ ทุกคนในสังคม ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชีวิตของเด็กฟื้นคืนกลับมาได้ โดยนอกจาก ‘ผู้ดูแลรายกรณี’ แต่ละจังหวัดยังแสดงให้เห็นถึงวิธีออกแบบการ ‘กระจายอำนาจ’ อันเป็นการดึงเอาจุดเด่นทางบริบทสังคมของแต่ละพื้นที่มาใช้แก้ปัญหา และเป็นวัตถุดิบในการวางแผนทำงานด้านการศึกษาในระยะยาวต่อไป

อ่านเพิ่มเติม: “แสนสิริ” จับมือ กสศ. แก้ปัญหาเด็กหลุดจากระบบการศึกษา ผ่านโครงการ “Zero Dropout เด็กทุกคนต้องได้เรียน”

อ่านเพิ่มเติม: ก้าวคนละก้าว จับมือ กสศ. ร่วมงาน SX Sustainability Expo 2023 พร้อมก้าวต่อไปด้วยพลังเล็กๆ นำรายได้สมทบทุน ‘ก้าวเพื่อน้อง’ ปีที่ 4

อ่านเพิ่มเติม: 25 จังหวัดเดินหน้า Thailand Zero Dropout เชื่อม ส่งต่อ ข้อมูลเด็กนอกระบบ-เด็กตกหล่น กลับเข้าสู่การศึกษายืดหยุ่นมีทางเลือก

All for Education เปลี่ยนมุมมองใหม่ ไม่ต้องรอภาครัฐ

เมื่อการศึกษาเป็นเรื่องของคนทุกคน ดังนั้นตัวละครสำคัญที่จะเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ จึงไม่จำเป็นต้องเริ่มจากภาครัฐเสมอไป หากยังมีผู้เกี่ยวข้องอีกมากมาย ทั้งภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไป โดยสามารถเข้ามาสนับสนุนงานด้านการศึกษาตามความถนัดขององค์กรหรือหน่วยงานด้วยวิธีการแตกต่างกันออกไป

ตัวอย่างที่น่าสนใจ เช่น บริษัท แสนสิริ จำกัด (มหาชน) ซึ่งมองเห็นความสำคัญของปัญหาเด็กหลุดจากระบบ ได้ใช้วิธีระดมทุนออกหุ้นกู้ 100 ล้านบาท เพื่อนำมาช่วยเหลือเด็กให้ได้รับความเท่าเทียมในการศึกษา ด้วยวิธีการนี้จึงทำให้นักลงทุนในตลาดการเงินมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมด้วยเช่นกัน

แสนสิริมุ่งมั่นส่งเสริม
ความเสมอภาคและความเท่าเทียม
เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในประเทศ
และขอเป็นส่วนหนึ่ง
ในการช่วยเหลือสังคมไทย...
แสนสิริมีความตั้งใจที่อยากให้ทุกคน
มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงประเทศ
เราจึงได้ออกหุ้นกู้มูลค่า 100 ล้านบาท
เพื่อสนับสนุนโครงการ Zero Dropout
เด็กทุกคนต้องได้เรียน

สมัชชา พรมศิริ
Chief of Staff บริษัท แสนสิริ จำกัด (มหาชน)

โครงการระดมทุนครั้งนี้ นำไปสู่การสร้าง 'ราชบุรีโมเดล' เป็นจังหวัดต้นแบบที่สามารถนำเด็กที่ออกจากระบบกลางคืนกลับเข้าสู่การศึกษาได้อีกครั้ง และเตรียมขยายผลโครงการไปยังพื้นที่อื่นๆ ต่อไป

เช่นเดียวกับ 'มูลนิธิก้าวคนละก้าว' ที่ให้การสนับสนุนทุนการศึกษา 'ก้าวเพื่อน้อง' มาอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 โดยมุ่งเป้าไปที่กลุ่มนักเรียนยากจนพิเศษจำนวน 1.3 ล้านคน หรือเด็กและเยาวชนจากครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่า 1,039 บาทต่อคน/เดือน ซึ่งเป็นรายได้ที่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของ 'เส้นความยากจน' ที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สสภาพฒนฯ) ชีดไว้อยู่ที่ 2,800 บาทต่อคน/เดือน

ทุนก้าวเพื่อน้องเกิดขึ้นจากการรับทราบข้อมูลสถานการณ์ด้านการศึกษาจาก กสศ. ว่ามีเด็กและเยาวชนช่วงชั้นรอยต่อหลังพ้นจากการศึกษาภาคบังคับ หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่หลุดจากระบบการศึกษาเป็นจำนวนมาก มูลนิธิก้าวคนละก้าวจึงตั้งใจว่าจะทำกิจกรรมต่อเนื่องทุกปีเพื่อระดมทุนการศึกษาให้น้องๆ กลุ่มนี้ได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 1-3 โดยเริ่มมอบทุนในปี 2563 มาจนถึงปัจจุบัน

ทุนก้าวเพื่อน้อง เป็นการสนับสนุนการศึกษาในรูปแบบที่คิดว่าน่าจะช่วยเหลือน้องๆ ตามวิธีที่เราถนัดมากที่สุด ซึ่งการได้ลงพื้นที่สำรวจด้วยตัวเอง ทำให้ได้รับรู้ข้อมูลและประสบการณ์ตรงของเด็ก ครู โรงเรียน และชุมชนในพื้นที่ต่างๆ เป็นการจุดประกายให้เรากล้าลงมือทำโครงการ และเป็นไปตามที่มูลนิธิตั้งเป้าเอาไว้

อาทิตย์ ดงมาลัย หรือ 'ตูน บอดี้สแลม'
ประธานมูลนิธิก้าวคนละก้าว

อีกตัวอย่างความร่วมมือที่น่าประทับใจ ระหว่าง กสศ. กับภาคเอกชนอย่าง ‘ซูเปอร์จีวี’ จากการจัดมหกรรม การกุศลส่งต่อความฝันและแรงบันดาลใจให้เด็กที่ขาดโอกาสหรือขาดแคลนทุนทรัพย์ได้มีโอกาสเรียนต่อทั้ง ระดับ ม.ปลาย และสายอาชีพ

จุดเริ่มต้นไอเดียของซูเปอร์จีวีมองว่า ปัจจุบันการศึกษาในระดับ ม.ปลาย หรือสายอาชีพ ยังไม่มีเงินอุดหนุน สำหรับเด็กยากจนและยากจนพิเศษ ทั้งยังไม่มีการสนับสนุนค่าอาหารกลางวัน ทำให้เด็กกลุ่มนี้เสี่ยงที่จะหลุด ออกจากระบบการศึกษา เพราะไม่สามารถแบกรับภาระค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องสำหรับการไปโรงเรียน เช่น ค่าเดินทาง ค่าอาหาร ค่าอุปกรณ์การเรียน หรือค่าครองชีพได้ ทุนการศึกษานี้จึงเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตของน้องๆ ให้สามารถเข้าถึงการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นได้

อ่านเพิ่มเติม: กสศ. ร่วมงาน ‘33 ปี ซูเปอร์จีวี ส่งต่อความฝันให้น้องได้เรียน’ ระดมทุนบริจาคช่วยเหลือเด็กในภาวะ วิกฤต และเสี่ยงหลุดจากระบบการ ศึกษา

“ผมเชื่อว่า การส่งเสริมด้านการศึกษาเด็กคือ สูดยอดที่สุดแล้ว เพราะผลที่เกิดขึ้น ไม่ได้ช่วยแค่เปลี่ยนชีวิตคนคนหนึ่ง แต่ยังหมายถึงครอบครัวของเขา และเป็นการสร้างอนาคตที่มั่นคงยิ่งขึ้นให้กับ ประเทศของเรา

วิวัฒน์ วงศ์ภักตร์จิต หรือ ‘พีซุ’
พิธีกรรายการ Super 10 และ Super 100

“เรามองว่า ศักยภาพเป็นสิ่งที่ไม่ควรถูก ทอดทิ้ง และคิดที่จะหากลุ่มเป้าหมาย ที่ยังขาดแคลนเรื่องนี้ จึงได้ทำงานกับ กสศ. และให้เงินทุนเพื่อให้น้องๆ กลุ่มนี้ ได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง มีอาชีพ ประกอบเพื่อดูแลตัวเองได้ในอนาคต

เจนเน็ต รุ่งสิทธิกุล
Senior Marketing Manager KFC Thailand

นอกจากนี้ยังมีภาคธุรกิจเอกชนยักษ์ใหญ่อย่าง KFC ที่เล็งเห็นความสำคัญในการสนับสนุนการศึกษาของ เด็กไทย โดยประสานความร่วมมือกับหลายภาคส่วน ได้แก่ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และมูลนิธิ บัญญาภัลป์ เกิดเป็นโครงการ ‘KFC Bucket Search’ เพื่อส่งมอบโอกาสในการพัฒนาทักษะชีวิตและการ ทำงานให้เด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม ด้วยเชื่อว่าเด็กทุกคนล้วนมีศักยภาพและไม่ควรถูกทอดทิ้ง

ตัวอย่างข้างต้นเหล่านี้ล้วนสะท้อนถึงความตื่นตัวของภาคส่วนต่างๆ ที่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม การศึกษา ทำให้เห็นทิศทางในอนาคตว่าภารกิจในการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษานั้น ต้องอาศัยความ ร่วมแรงร่วมใจจากทุกฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับแนวทาง All for Education ได้เป็นอย่างดี

อ่านเพิ่มเติม: KFC จับมือ กสศ. ขับเคลื่อน Thailand Zero Dropout แก้ปัญหาเด็กหลุดออกจากระบบ การศึกษา ผ่านโครงการ Bucket Search)

ความร่วมมือระหว่าง กสศ. และภาคเอกชน

มูลนิธิกรุงเทพประกันภัย (Bangkok Insurance: BKI)

โครงการสร้างโอกาสทางการศึกษา
แก่เด็กกำพร้าที่ยากไร้และเด็ก
ถูกทอดทิ้ง ระดับปฐมวัยถึง ป.ตรี

**บริษัท เอ็มเค เรสโตรองต์ กรุ๊ป
จำกัด (มหาชน)**
โครงการ 'ทุนสานฝันการศึกษาเพื่อน้อง'
ม.ปลาย หรือ ปวช.

**บริษัท ยัม เรสเทอรองต์ส์
อินเตอร์เนชันแนล (ประเทศไทย) จำกัด**
โครงการ 'KFC Bucket Search'
พัฒนาทักษะอาชีพ
เข้าฝึกงานกับ KFC

มูลนิธิก้าวคนละก้าว

มูลนิธิก้าวคนละก้าว
โครงการ 'ทุนก้าวเพื่อน้อง' ม.ปลาย หรือ ปวช.

บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด
โครงการ 'เอสโซ่ปันน้ำใจพาน้องกลับห้องเรียน'

บริษัท มิตซูบิชิ มอเตอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด

โครงการ 'มิตซูบิชิ มอเตอร์ส
ให้น้องได้เรียน'

บริษัท เซ็นทรัล กรุ๊ป จำกัด
1. โครงการเซ็นทรัลทำ สานฝันการศึกษา ม.1-3
2. โครงการ Million Gifts Million Smiles ม.1-3
ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

**มูลนิธิ 50 ปี
ธนาคารแห่งประเทศไทย**
ทุนการศึกษา ปวช.-ปวส.
ผู้ช่วยพยาบาล/ผู้ช่วยทันตแพทย์

มูลนิธิตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
โครงการ 'ทุนสานฝันการศึกษาเพื่อน้อง'
ม.ปลาย หรือ ปวช.

กลุ่มธุรกิจ TCP
1. โครงการ 'ทุนสานฝันการศึกษาเพื่อน้อง' ม.ปลาย หรือ ปวช.
2. โครงการ 'เครือข่ายอาสาเพื่อน กสศ.' จัดตั้งศูนย์ประสานช่วยเหลือเด็ก
ในภาวะวิกฤตจากสถานการณ์โควิด-19

บริษัท แสนสิริ จำกัด (มหาชน)
1. โครงการ 'ราชบุรี Zero Dropout'
ช่วยเหลือเด็กหลุดจากการศึกษา
2. โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน จ.ราชบุรี

มูลนิธิเอสซีจี
ทุนการศึกษา
ม.ปลาย ปวช. ป.ตรี

บริษัท เคพีเอ็มจี จำกัด
บริจาคคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กให้กับโรงเรียน
ในถิ่นทุรกันดาร และมอบทุนการศึกษา ปวส.

นวัตกรรมระดมทุนกับการมีส่วนร่วมสร้างความเสมอภาค

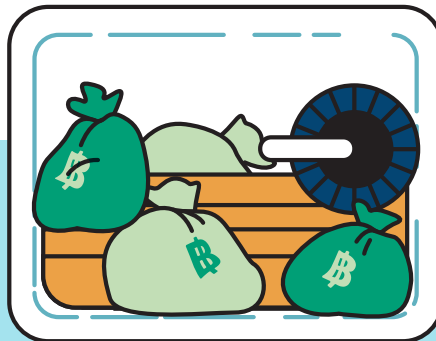
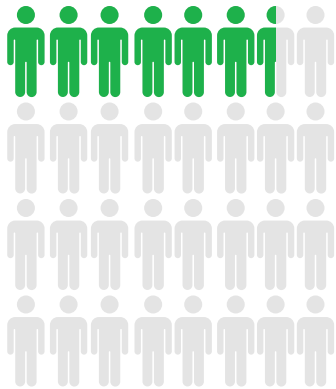
การมีส่วนร่วมตามแนวทาง All For Education สามารถทำได้หลายรูปแบบ ปัจจุบันมีนวัตกรรมระดมทุนเพื่อการศึกษาด้วยแนวทางใหม่ๆ ที่สามารถทำได้ ซึ่งการลงทุนด้านการศึกษาคือการลงทุนที่คุ้มค่าและไม่มีวันขาดทุน

จะเห็นว่าการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการแก้ปัญหาเศรษฐกิจในระดับฐานราก เพราะการลงทุนด้านการศึกษาสามารถสร้างกลไกขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวหน้า เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างเท่าทันบริบทโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ตอบโจทย์การยกระดับทักษะทุนมนุษย์เพื่อการพัฒนาประเทศ ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบาย Thailand Zero Dropout ของรัฐบาล

องค์กร UNESCO ได้คำนวณไว้ว่า หากประเทศไทยสามารถแก้ไขโจทย์ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาได้สำเร็จ อย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะขจัดปัญหาเด็กเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้เป็นศูนย์ได้สำเร็จ จะส่งผลให้ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวเพิ่มขึ้น สอดรับกับการแก้ปัญหาที่ประเทศไทยกำลังเติบโตต่ำกว่าศักยภาพที่แท้จริง หากปลดล็อกในส่วนนี้ได้ จะก่อให้เกิดการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศไทยมากกว่าปีละ 200,000 ล้านบาท หรือคิดเป็น 1.7% ของ GDP ซึ่งจะช่วยพาประเทศไทยก้าวออกจากกับดักรายได้ปานกลางได้เร็วขึ้นจากเป้าหมายเดิมคือภายในเวลา 20 ปี

อ่านเพิ่มเติม: หอการค้าฯ กสศ. และทีดีอาร์ไอ เปิดตัว “เครือข่าย ALL FOR EDUCATION หอการค้าฯ 77 จังหวัด” ยกระดับการพัฒนาทุนมนุษย์ เพิ่มขีดความสามารถประเทศไทยผ่าน “กองทุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (Sandbox Fund)”

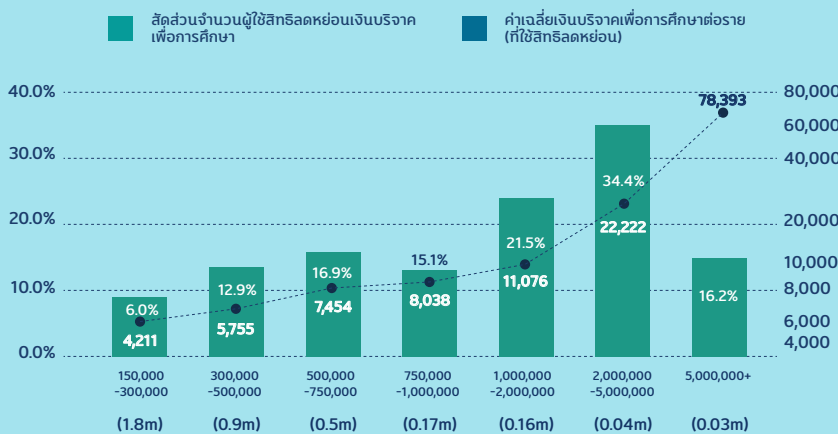

คนไทย 6.5 แสนคน

**มีเพียง 17% ของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ที่ใช้สิทธิบริจาคเพื่อการศึกษาลดหย่อนภาษี 2 เท่า
รวม 1.1 หมื่นล้าน**

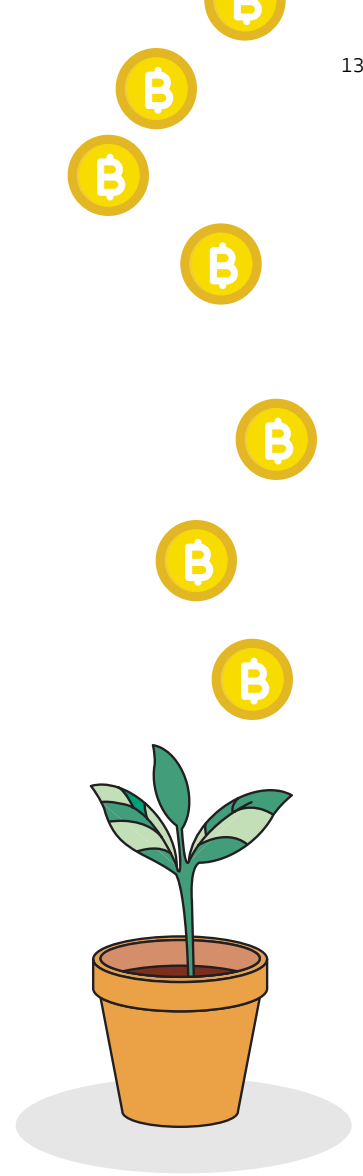
นิติบุคคลใช้สิทธิบริจาคเพื่อการศึกษา แค่ 0.2% ของรายได้ก่อนหักภาษี จากสิทธิที่ใช้ได้สูงสุด 2%

ผู้มีรายได้สูงบริจาคเพื่อการศึกษา
ไม่ถึง 1 ใน 3
และบริจาคเฉลี่ยต่อคน
ไม่ถึง 1% ของรายได้

ทั้งนิติบุคคลและบุคคลธรรมดายังสามารถใช้โอกาสในการบริจาคเพื่อการศึกษาได้อีก 10 เท่า

**เรายังมีโอกาสอีกมากที่จะมาช่วยกัน
ทำให้คำว่า ALL FOR EDUCATION
สร้างความเสมอภาคทางการศึกษาให้เกิดขึ้น**

ทั้งนี้ กสศ. ร่วมกับสถาบันวิทยาการตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้วิเคราะห์ข้อมูลกรมสรรพากร เรื่อง การใช้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด. 90 91) และการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยการบริจาคเพื่อการกุศลสาธารณะ การสนับสนุนการศึกษา และอื่นๆ ซึ่งจะได้รับสิทธิลดหย่อนภาษี 2 เท่า โดยข้อมูลพบว่า ปัจจุบันมีผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพียง 6.5 แสนคน หรือ 17% ที่บริจาคเพื่อการศึกษา รวมเป็นเงิน 1.1 หมื่นล้าน คิดเป็น 0.3% ของรายได้หลังหักค่าใช้จ่าย

ส่วนนิติบุคคลใช้สิทธิบริจาคเพื่อการศึกษาเพียง 0.2% ของรายได้ก่อนหักภาษี จากสิทธิที่ใช้ได้สูงสุด 2% นอกจากนี้ยังพบว่าไม่ถึง 1 ใน 3 ของผู้มีรายได้สูง ใช้สิทธิบริจาคเพื่อการศึกษา โดยบริจาคเฉลี่ยต่อคนไม่ถึง 1% ของรายได้ ซึ่งทุกคนยังสามารถบริจาคให้การศึกษาเพื่อใช้สิทธิลดหย่อนภาษีเพิ่มได้อีก 10 เท่า

จากตัวเลขนี้ทำให้เห็นว่า ผู้เสียภาษีทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลยังมีช่องทางที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการศึกษาได้ และจะได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีอย่างคุ้มค่า “เพราะการลงทุนกับการศึกษา เป็นการลงทุนที่ไม่มียวันขาดทุน” ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจำเป็นต้องมีการรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจในลำดับต่อไป

อย่างไรก็ตาม เพื่อนภาศิทุกภาคส่วนต้องไม่ลืมว่า เป้าหมายสูงสุดของ All For Education ไม่เพียงแต่การระดมความร่วมมือเท่านั้น หากยังมีผลลัพธ์ปลายทางที่สำคัญคือ การพัฒนาคนเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพาประเทศก้าวออกจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง และหลุดพ้นจากวงจรความยากจนข้ามรุ่นได้ในที่สุด โดยมีเริ่มต้นคือการศึกษาที่เสมอภาค

INTERVIEW

‘ทุกศักยภาพ ไม่ควรถูกทอดทิ้ง’

ร้านไก่ KFC เปิดห้องเรียนยืดหยุ่น เติมความฝัน สร้างโอกาส ขยาย School Zone แก้ปัญหา เด็กหลุดออกจากระบบการศึกษา

‘โอกาส’ เป็นนามธรรมมูลค่ามหาศาลที่ใครต่างก็ต้องการ เด็กที่หลุดออกจากระบบการศึกษา ก็เช่นกัน หากได้รับโอกาสที่เหมาะสม เด็กทุกคนก็พร้อมจะพัฒนาศักยภาพของตนเองได้เสมอ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมที่ครั้งหนึ่งในชีวิตอาจเคยก้าวพลาด จนต้องได้รับโทษทัณฑ์หรือหลุดออกจากเส้นทางการศึกษาไป แต่หากพวกเขาได้รับโอกาสอีกครั้งย่อมไม่มีใครที่อยากทำผิดซ้ำ และหนึ่งในเครื่องมือที่จะช่วยให้เด็กเหล่านั้นหวนกลับเข้าสู่เส้นทางชีวิตใหม่และใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีก็คือ ‘การศึกษา’ ซึ่งเป็นประตูด่านสำคัญที่จะนำพาให้พวกเขาก้าวข้ามอุปสรรค ไปสู่การพัฒนาก้าวหน้า สร้างอาชีพ สร้างรายได้ และพึ่งพาตนเองได้ในท้ายที่สุด

หากเราเชื่อมั่นว่าการศึกษาเป็นเรื่องของคนทุกคน ภารกิจในการส่งเสริมการศึกษา ย่อมไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะภาครัฐเท่านั้น แต่ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาสังคม ยังสามารถเข้ามามีส่วนร่วมหยิบยื่นโอกาสสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาให้แก่เด็กได้

และในวันนี้ KFC ในฐานะองค์กรภาคธุรกิจเอกชนได้อาสาเข้ามาร่วมแก้ปัญหาการศึกษาของเด็กและเยาวชนไทย โดยร่วมมือกับมูลนิธิปัญญาภิบาลที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กในกระบวนการยุติธรรม และ กสศ. ที่ช่วยสนับสนุนข้อมูลผ่านระบบสารสนเทศเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา หรือ Information System for Equitable Education (iSEE)

แจนเน็ต รุ่งสิริฤกุล Senior Marketing Manager KFC Thailand และ ศุภชัย ไตรไทยธนะ ประธานมูลนิธิปัญญาภิบาล สองหัวเรือหลักของการสรรค์สร้าง ‘หลักสูตรทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ’ ที่เด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมจะได้เรียนรู้ผ่านโครงการ ‘KFC Bucket Search’ สร้างการศึกษาที่ยืดหยุ่นเพื่อดึงเอาศักยภาพของเด็กเหล่านี้ออกมาให้ได้อย่างเต็มที่ด้วยความเชื่อที่ว่าทุกศักยภาพไม่ควรถูกทอดทิ้ง ได้ร่วมแลกเปลี่ยนและทำให้เห็นภาพการทำงานอย่างเป็นรูปธรรมว่า ภาคธุรกิจหรือใครก็ตามที่มีไอเดียอยากจะทำมามีส่วนร่วมกับแก้ปัญหาด้านการศึกษาสามารถทำได้จริง

//
ความสำคัญของการศึกษาไม่ใช่แค่วุฒิการศึกษาเท่านั้น แต่ทำอย่างไรให้ขยับไปสู่การสร้าง ความมั่นคงในชีวิตให้กับพวกเขาด้วย
 //

อะไรเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้หันมาสนใจปัญหาการศึกษาของเด็กไทย

แจนเน็ต: สำหรับ KFC ต้องแก้ความถึงจุดเริ่มต้นของผู้พันแซนเดอร์ก่อนว่า เขาต้องการทำโกทอดที่อร่อย คุณภาพดี ในราคาที่คุณคนเข้าถึงได้ ความเท่าเทียมจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะฉะนั้นจุดเริ่มต้นของ KFC จึงอยู่ที่การปลูกฝังเรื่องความเท่าเทียมให้กับทุกคน

จนมาถึงวันนี้เราได้เห็นว่าเรื่องการศึกษาเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ยังขาดความเท่าเทียมอยู่ ทั้งที่การศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ เราพบว่าปัญหาเรื่องการศึกษาในช่วงโควิด-19 คือช่วงที่หนักที่สุด เด็กหลายคนต้องหลุดออกจากระบบการศึกษา ไม่ได้เรียนหนังสือต่อ เพราะต้องออกมาทำงาน ตรงนี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้เราสนใจปัญหาเรื่องการศึกษา

ศุภชัย: ช่วงปี 2563 เป็นปีที่ กสศ. ให้ความสำคัญเรื่องเด็กที่หลุดจากระบบการศึกษา ซึ่งทางมูลนิธิปัญญากัลป์ก็ได้รับการเชิญชวนให้มาช่วยกันคิดหาแนวทางช่วยเหลือหรือให้โอกาสเด็กที่หลุดออกจากระบบการศึกษาได้ยังไงบ้าง

ไนโปรเจกต์ที่มดลูแลมีเด็กทั้งหมด 900 คน ในภาคอีสาน ในจำนวนนี้มีเด็ก 300 คน อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน 9 จังหวัด ในการดูแลของกรมพินิจฯ ซึ่งเราพบว่าเด็กหลายคนออกจากระบบการศึกษาตั้งแต่ ม.ต้น เราจึงคิดว่าน่าจะมีวิธีช่วยเหลือเด็กเหล่านี้ จึงได้จัดตั้ง 'ศูนย์การเรียนรู้' เพื่อช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ที่หลุดออกจากระบบ ซึ่งตามมาตรา 12 ของ

พ.ร.บ.การศึกษา 2542 เปิดโอกาสให้ชุมชนหรือองค์กรภาคเอกชนสามารถที่จะจัดการศึกษาให้กับเด็กได้

ในปีแรกเราได้พิสูจน์แล้วว่าสามารถทำได้จริงและมีเด็กจบได้จริง คือศูนย์การเรียนรู้ CYF (Children and Youth Development Foundation) ที่นครพนม หลังจากนั้น กสศ. ก็มีโครงการยกระดับการทำงานร่วมกับกรมพินิจฯ โดยมองว่าทำอย่างไรให้เด็กประคับประคองชีวิตตัวเองให้รอดได้จริงๆ และอยู่ในจุดที่เขา ยืนอยู่ได้โดยไม่กระทำผิดซ้ำ

เมื่อเรามาเสริมแรงกับ KFC เราก็ยิ่งเห็นว่ามืออาชีพหลากหลายให้เด็กได้ค้นตัวเอง โดยเราจัดเป็นโครงการ KFC Bucket Search ให้เด็กได้เห็นคนในอาชีพนั้นตัวเป็นๆ มายินยอมของให้ดู เห็นบาร์เทนเดอร์มาเขย่าให้ดูจริงๆ เห็นช่างตัดผมเก่าๆ เห็นพี่ๆ KFC มาเล่าประสบการณ์ก๊วพลาตของเขาเหมือนกัน เด็กเขาก็ได้แรงบันดาลใจในการที่จะไปต่อ อันนี้ก็เป็นจุดที่ทำให้เราเห็นว่าความสำคัญของการศึกษาไม่ใช่แค่วุฒิการศึกษาเท่านั้น แต่ทำอย่างไรให้ขยับไปสู่การสร้าง ความมั่นคงในชีวิตให้กับพวกเขาด้วย

บทบาทของมูลนิธิปัญญากัลป์ ในฐานะภาคีเครือข่ายของ กสศ. เข้านามีส่วนร่วมแก้ปัญหาเด็กหลุดออกจากระบบการศึกษาอย่างไรบ้าง

ศุภชัย: มูลนิธิปัญญากัลป์เองก็ทำหลายส่วน เราไม่ได้จัดศูนย์การเรียนรู้อย่างเดียว แต่เราประสานศูนย์การเรียนรู้เครือข่ายในแต่ละพื้นที่ให้มาร่วมจัดการศึกษาแก่

เด็กในกระบวนการยุติธรรมด้วย อีกส่วนหนึ่งก็เชื่อมประสานภาคีทั้งภาคเอกชนกับภาครัฐในการจัดทำหลักสูตรรองรับ เพื่อให้สังคมเกิดภาพใหม่ในการมองเด็กเหล่านี้

นอกจากนี้เรายังขับเคลื่อนเชิงนโยบาย เช่น การเปลี่ยนระบบของกรมพินิจฯ โดยผลักดันจนเกิดชั่วโมงที่เรียกว่า learning time คือปรับขยายเวลาในการขึ้นหอนอน ให้เด็กได้มีเวลาเรียนรู้ในสิ่งที่เขาสนใจ จากเดิมต้องขึ้นหอนอนตั้งแต่ 5 โมงเย็น ก็เปลี่ยนเป็น 2 ทุ่ม

ในฐานะหน่วยจัดการเรียนรู้ที่ใกล้ชิดกับเด็กเยาวชนมากที่สุด มูลนิธิปัญญาภิบาลปลุกสถานการณ์ความเหลื่อมล้ำและปัญหาเด็กหลุดออกจากระบบในมิติใดบ้าง

ศุภชัย: อันนี้เห็นชัดมากโดยเฉพาะกับเด็กในกระบวนการยุติธรรม คือมันไม่ได้เป็นความก้าวพลาดที่เราจะโทษเขาคนเดียว เพราะเบื้องหลังของการเข้ามาอยู่สถานพินิจฯ มาจากสภาพปัญหาที่ซับซ้อน เช่น ปัญหาครอบครัวแตกแยก หย่าร้าง สภาพครอบครัวไม่มั่นคง หรือปัญหาความยากจนที่ผลักดันให้เขาต้องมาอยู่ในเส้นทางนี้ หรือบางคนอาจเป็นเด็กที่มีฐานะ แต่ภูมิคุ้มกันในตัวเองต่ำ ทักษะการใช้ชีวิตต่ำ ก็ไม่สามารถที่จะเผชิญหน้ากับเรื่องบางเรื่องได้ เราเห็นตรงนี้ชัดมาก

ถ้าสะท้อนให้เห็นเป็นกรณีศึกษา เราเห็นเด็กคนหนึ่งเป็นเด็กที่เรียนดีมาก อยู่ ม.5 ไกลจะจบแล้วด้วย แล้วก็ถูกเพื่อนในโรงเรียนบูลลี่ว่าแม่ทำอาชีพเป็นพรีอาร์ทานเหล่านี้ ร้านคาราโอเกะ ซึ่งแม่เขาเป็นแม่เลี้ยงเดี่ยว ต้องเลี้ยงเขากับน้องสองคน เขาก็เลยพยายามหาวิธีการในการได้มาซึ่งเงินเพื่อให้แม่หยุดทำอาชีพนี้ด้วยการไปขายนยาเสพติด

ตอนที่เขาทำครั้งแรกและครั้งที่ 2 เขาไม่รู้ว่าเป็นยาเสพติด พอครั้งที่ 3 เขารู้และเขาอยากได้เงินมากขึ้น เพราะแม่ก็ยังไม่หยุดทำงาน ท้ายที่สุดเขาก็โดนจับด้วยคดีมียาเสพติดในครอบครองเพื่อจำหน่าย 6 ล้านเม็ด โดนไป 6 ปี แต่ด้วยพฤติกรรมที่เขาเป็นเด็กตั้งใจดี มีความประพฤติดี เขาก็อยู่แค่ประมาณ 2 ปี 4 เดือน ตอนนี้น้องกลับออกมาแล้วและผ่านโปรแกรมที่เราทำกับ กสศ. สำเร็จการศึกษาเป็นที่เรียบร้อย

อีกกรณีเป็นเด็กที่มีฐานะดีมาก สิ่งที่เขาทำคือเอายาไอซ์ไปขายในโรงเรียน แล้วขายถูกมาก เพราะอยากให้เพื่อนลอง อันนี้ก็โดน 3 ปี

จากการทำงานเราค่อนข้างเห็นความซับซ้อนของปัญหาเยอะมาก กฎหมายหรือความยุติธรรมพูดถึงเรื่องความเหลื่อมล้ำได้ยากมาก เพราะทุกคนที่ทำผิดก็ต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนด แต่ในขณะที่เดียวกันสภาพความเหลื่อมล้ำที่เราเห็นคือ ภาพก่อนที่เขาจะเข้ามาอยู่ในกระบวนการยุติธรรม เราเห็น

ภาพที่มีปัญหาซ้อนทับในชีวิตของเด็กคนหนึ่งที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้เลยว่ามันไม่ใช่ความผิดของพวกเขา เพราะพวกเขาเองก็คือผลพวงของความผิดเหล่านั้นในชีวิตเด็กด้วย

จะเห็นว่าที่ผ่านมามูลนิธิปัญญาภิบาลมีส่วนร่วมกับโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามากมาย อยากรทราบว่ามีแนวทางมูลนิธิมีกลุ่มเป้าหมายอะไรที่ต้องการมุ่งเน้นเป็นพิเศษ

ศุภชัย: ตอนนี้นอกจากเด็กในกระบวนการยุติธรรม เราสนใจเด็กที่อยู่ในกลุ่มด้อยโอกาส เช่น พ่อแม่วัยใส กลุ่มเด็กที่ช้ำยาเสพติด แล้วก็กลุ่มเด็กจิตเวช คือเป็นวิถัจกรวนเวียนกัน เด็กช้ำยาเสพติดเข้ามาอยู่ในกระบวนการยุติธรรม แล้วเด็กช้ำยาออกไปเป็นเด็กจิตเวช ยิ่งเด็กที่อยู่ในกลุ่มจิตเวชนี้มันซับซ้อนและซอกซอกท้ายเยอะมากกว่าเราจะออกแบบการศึกษาจะให้เขาสามารถเรียนรู้และฟื้นฟูตัวตนได้

สำคัญที่สุดคือต้องทำให้เขามี self esteem (เห็นคุณค่าในตนเอง) สูงขึ้นให้ได้ อย่างน้อยก็ทำให้เขามีความยับยั้งชั่งใจ สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ เพียงแต่ว่าเขาจะต้องใช้การรักษาในการควบคุมระดับของฮอร์โมนหรือพฤติกรรมบางอย่าง

ตอนนี้เราก็พยายามหาแนวทางเรื่องกระบวนการวินิจฉัยพฤติกรรมเบื้องต้น กับกระบวนการสังคมบำบัด ซึ่งเป็นโจทย์ที่ท้าทายและเป็นสิ่งที่อยากทำในอนาคต

ก่อนหน้านี้ได้เกริ่นถึงโครงการ KFC Bucket Search อยากให้ช่วยขยายความให้ฟังว่าโครงการนี้มีแนวคิดอย่างไร และอะไรคือเป้าหมายของ KFC

แจนเนต: เราต้องการที่จะผลักดันให้สังคมเห็นความจริงฯ แล้วเด็กทุกคนมีศักยภาพ ขอแค่ให้โอกาสอย่างเท่าเทียม

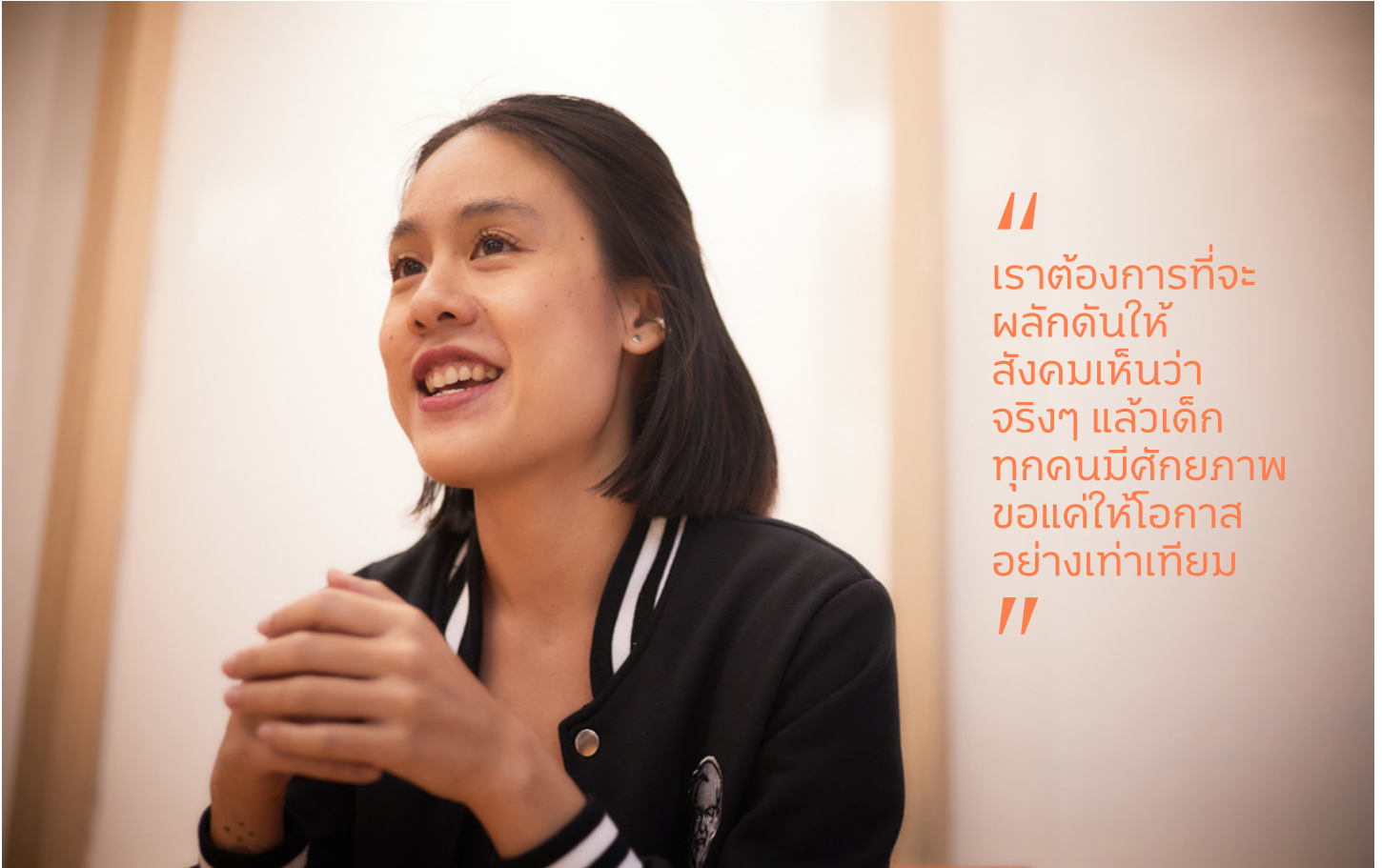
KFC Bucket Search คือการค้นหาเด็กที่ไม่มีใครมองเห็น ก็คือเด็กที่หลุดออกจากระบบการศึกษา เราตั้งใจจะไปตามหาเด็กๆ เหล่านี้ เพราะเราเชื่อว่าเด็กทุกคนมีความสามารถและมีศักยภาพ เราจึงอยากให้เขากลับคืนสู่สังคม ซึ่งเราใช้คำว่ากลับคืนสู่สังคมไม่ใช่สู่ระบบ เพราะจริงๆ แล้วระบบอาจไม่ใช่คำตอบสำหรับทุกคน ทุกคนมีความชอบและมีความถนัดที่แตกต่างกัน

เพราะฉะนั้นโครงการ KFC Bucket Search จึงเป็นการตามเด็กกลับเข้ามาสู่สังคมโดยให้เด็กเป็นตัวตั้งต้น เราจะดูว่าพื้นฐานชีวิตของเด็กเป็นอย่างไร มีความชอบหรือความถนัดอะไร แล้วจัดทำเป็นหลักสูตรให้เขาเลือก เหมือนมี 2 ทางเดินว่าเขาอยากจะเรียนไปด้วยหรือทำงานไปด้วยไหม เพราะปัญหาของเด็กส่วนใหญ่คือความยากจน เป็นปัญหาอันดับหนึ่งที่ทำให้เด็กกลุ่มนี้ไม่สามารถที่จะเรียนหนังสือในระบบได้

ส่วนทางเดินอีกทางก็คือเรื่องการฝึกทักษะวิชาชีพหรือการเป็นสเปเชียลลิสต์ต่างๆ อย่างที่เราเห็นว่า

สำคัญที่สุดคือต้องทำให้เขามี self esteem (เห็นคุณค่าในตนเอง) สูงขึ้นให้ได้ อย่างน้อยก็จะทำให้เขามีความยับยั้งชั่งใจสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ

//
เราต้องการที่จะ
ผลักดันให้
สังคมเห็นว่า
จริงๆ แล้วเด็ก
ทุกคนมีศักยภาพ
ขอแค่ให้โอกาส
อย่างเท่าเทียม
//

//
ปลายทางของเราคือ
ต้องการช่วยให้เด็กสามารถ
พึ่งพาตนเองได้
เราจึงพยายามสร้าง
ทางเลือกต่างๆ ที่ยืดหยุ่น
ไม่ใช่ทำให้เด็กต้องกลับไป
ไปสู่วิทยาลัยเท่านั้น
เพราะนั่นไม่ใช่คำตอบ
ที่ตายตัว
//

เด็กบางคนอาจมีความถนัดอย่างหนึ่ง เช่น เขาอยาก
เป็นช่างทำผม ซึ่งเป็นวิชาชีพที่เขาสามารถใช้เลี้ยงดู
ตัวเองได้ แต่การเรียนในระบบปกติอาจจะไม่เหมาะกับ
เขา เพราะฉะนั้นปลายทางของเราคือ ต้องการช่วยให้
เด็กสามารถพึ่งพาตนเองได้ เราจึงพยายามสร้างทาง
เลือกต่างๆ ที่ยืดหยุ่น ไม่ใช่ทำให้เด็กต้องกลับไปสู่วิ
ทยาลัยเท่านั้น เพราะนั่นไม่ใช่คำตอบที่ตายตัว

สิ่งที่เรากำลังทำตอนนี้คือ เราตั้งใจสร้างหลักสูตรการ
เรียนร่วมกับปัญญาภิวัฒน์ เพื่อให้เด็กเข้ามาทำงานกับ
เราได้และสามารถที่จะเรียนจบไปพร้อมๆ กันได้ เรา
เรียกว่าหลักสูตร 'entrepreneurship' หรือ 'ทักษะ
อาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ' และเราอยากให้เห็น
เห็นว่าหลักสูตรการเรียนควรจะปรับให้เหมาะสมกับ
ยุคสมัยอย่างไร ไม่ว่าจะเป็นวิชาที่เกี่ยวกับเรื่องการ
เงิน วิชาภาษาอังกฤษที่จำเป็นต้องใช้ โดยเรียนรู้ผ่าน
การทำงาน ซึ่งจะตอบโจทย์มากกว่าการเรียนแบบ
ท่องจำ

อยากให้อย่างช่วยยกตัวอย่างหลักสูตรหรือสาระวิชาของ
KFC ที่สะท้อนถึงความยืดหยุ่นต่อการเรียนรู้ของเด็ก
ว่าเป็นอย่างไร

แจนเน็ต: เราจะมีหลักสูตรหนึ่งชื่อว่า 'ทักษะอาชีพและ
การเป็นผู้ประกอบการ' ในรายวิชาจะมีชื่อวิชาที่เราตั้ง
กันแบบแฟนซีมาก เช่น วิชาจักรวาลภาษาในโลกรธุรกิจ
ซึ่งไม่ต้องไปนั่งเรียนหรือท่องแกรมมาแบบที่เคย
ทำมา แต่เน้นการใช้ให้เป็น เพราะสำคัญที่สุดคือการใช้
ใช้งาน จึงต้องเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ

หลักสูตรนี้ตอบโจทย์กับเด็กที่อยากจะทำธุรกิจของ
ตัวเอง การที่เข้ามาทำงานกับ KFC จะช่วยให้เห็น
ตั้งแต่ต้นกระบวนการเลยว่า การบริหารงานในร้าน
อาหารต้องทำยังไง รู้จักวิธีการทำ sales forecast
(การพยากรณ์ยอดขาย) หรือวิธีการจัดการมาตรฐาน
อาหารที่ถูกสุขลักษณะ เราเห็นว่าเด็ก ๆ อยากทำร้าน
อาหาร อยากไปเปิดร้านก๋วยเตี๋ยว เราตั้งใจให้เขามี
องค์ความรู้ตรงนี้ เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นให้กับเขา ก็เลย
เป็นที่มาของหลักสูตรที่ยืดหยุ่น

ศุภชัย: เด็กที่ได้ทุนจาก KFC หลายคนไปเป็นผู้
ประกอบการ มีเคสหนึ่งเขานำเงินไปเข้าร้านเปิดร้าน
ขายน้ำปั่นหน้าโรงเรียน แล้วก็ให้แม่มาเฝ้าร้าน ส่วน
ตัวเขาเองไปทำงานก่อสร้างเพื่อนำเงินมาจุนเจือด้วย
ซึ่งทางคุณแจนเน็ตก็มีไอเดียขึ้นมาว่าเราควรมีวิชาที่
จะเติมเรื่องการจัดการเงินใหม่

ที่ผ่านมาเรามักจะได้รับบทเรียนระหว่างทางเสมอ คือ
ไม่ใช่แค่เด็กจะได้เรียนรู้ แต่คนทำงานเองก็ได้เรียนรู้
ด้วยว่า ยังมีช่องว่างหรือมีจุดอ่อนตรงไหนที่เราจะเติม
ให้เด็กมีความสมบูรณ์มากขึ้นได้

หลักสูตรที่เราสร้างขึ้นจะมีความยืดหยุ่น สลาย
รายวิชา ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหน่วย
การเรียนรู้ เป็นการลดเวลาเรียน โดยที่เด็กๆ จะได้
เรียนรู้ในหลายวิชาพร้อมๆ กัน

ในหลักสูตรนี้มีแผนการจัดการศึกษาทั้งหมด 14
หน่วยบูรณาการ เป็นเหมือนห้องเรียนพิเศษสำหรับ

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ไม่ว่าจะเด็กจะอยู่ไหนก็สามารถเรียนได้ ทั้งการเรียนออนไลน์ เรียนทางไกล หรือมีการมอบหมายใบงานให้เด็กๆ กลับไปทำ

พอเอาหลักสูตรนี้ไปให้เขตพื้นที่การศึกษาดู เขาว่าดีมาก ตั้งแต่วันที่เราริเริ่มต้นจะทำเรื่องนี้ ผอ.เขต ก็อยากเห็นการศึกษาแบบนี้ในโรงเรียน เราก็ไปพัฒนาหลักสูตรแล้วส่งไปที่เขตอีกรอบ จากนั้นก็ขยายรายละเอียดเพิ่มเติม เป็นเหมือนสารตั้งต้นที่สามารถเอาไปประยุกต์ใช้จัดการศึกษาให้กับเด็กได้ ส่วนเรื่องรางวัลประเมินผล เราจะเชิญผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ มาช่วยเราในการทำให้หลักสูตรนี้สมบูรณ์ที่สุด

KFC มีความเชื่อมั่นเรื่องการสอนสนับสนุนทุนทำงานเรื่องการศึกษา กับ กสศ. อย่างไรบ้าง

แจนเน็ต: เพราะ กสศ. เป็นองค์กรที่ผลักดันเรื่องนี้ อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง และเราก็เห็นว่าไม่ได้เป็นแค่นโยบายสวยหรู แต่มี action เกิดขึ้นจริง เราเห็นการทำงานลงพื้นที่จริงๆ และการทำงานร่วมกันกับภาคีเครือข่ายต่างๆ อย่างเช่นมูลนิธิปัญญาภิบาล หรือหน่วยงานต่างๆ ที่มานั่งปรึกษากันแก้ปัญหา

อย่างกรณีเด็กที่หลุดออกจากระบบ ถ้าไม่มีระบบฐานข้อมูลในการติดตามค้นหาเด็กของ กสศ. การช่วยเหลือเด็กก็คงทำได้ยากมาก เราจึงเชื่อมั่นว่าถ้าเราเป็นอีกแรงหนึ่งในการสนับสนุนก็น่าจะทำให้ผลลัพธ์

ไปถึงเด็กจริงๆ

อีกอย่างที่สำคัญคือ กสศ. ใช้เด็กเป็นตัวตั้ง ไม่ว่าจะแก้ปัญหาอะไรก็ตาม ตรงนี้ก็เป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ตัดสินใจสนับสนุนทุนทำงานเรื่องการศึกษา กับ กสศ.

ภาคเอกชนอย่าง KFC มีอะไรเป็นต้นทุนสำคัญในการทำงานกับเยาวชน

แจนเน็ต: จริงๆ แล้วการให้ทุนอาจเป็นแค่พาร์ทหนึ่งเท่านั้น แต่สิ่งสำคัญคือคำว่า 'โอกาส' ที่จะทำให้เด็กสามารถมีทางเลือกในชีวิตที่มากขึ้นได้อย่างหลักสูตรที่เราสร้างขึ้นมากเป็นการเปิดทางเลือกที่หลากหลาย เพราะฉะนั้นสำหรับภาคเอกชนอย่างเรา ต้นทุนสำคัญที่เราให้ความสำคัญกับเด็ก แม้ว่าเด็กกลุ่มนี้จะมีเบื้องหลังชีวิตไม่เหมือนคนอื่น หรือไม่เด็กดีตรงตามมาตรฐานสังคม แต่บทบาทของภาคเอกชนที่เราทำได้คือควรจะให้โอกาสกับเด็กๆ เหล่านี้้อย่างเท่าเทียมกันด้วย

ช่วงแรกที่ KFC ทำงานร่วมกับ กสศ. จะเป็นการสนับสนุนเรื่องทุนการศึกษา เริ่มต้นจากการจัดกิจกรรมเวิร์กช็อป กิจกรรมแนะแนว ให้เด็กได้มีทักษะใหม่ๆ หรือเปิดมุมมองที่กว้างขึ้น หลังจากนั้นพอได้มาทำงานร่วมกับมูลนิธิปัญญาภิบาล จึงเกิดไอเดียกันว่าในเมื่อ KFC ก็มีหลักสูตรที่ต้องเทรนให้กับพนักงาน

อยู่แล้ว ก็น่าจะนำมาปรับใช้กับเด็กได้ด้วย อันนี้ก็เป็นอีกหนึ่งต้นทุนที่เรามี

ขณะเดียวกัน มูลนิธิปัญญาภิบาลเองก็มีศูนย์การเรียนรู้สามารถเทียบโอนประสบการณ์เป็นหน่วยกิตได้ ก็เลยกลายเป็นความร่วมมือที่ใหญ่ขึ้นมา ณ วันนี้

ศุภชัย: ในการทำงาน เมื่อมีเพื่อนมาร่วมวงมากขึ้น ก็ทำให้เราเห็นโอกาสมากขึ้นและสนุกกับมันมากขึ้น ประกอบกับทุนเดิมที่ KFC มีอยู่ เราก็รู้สึกว่าการเรียนรู้อะไรก็ได้หมดเลย ซึ่งเราทำงานเหมือนเป็นองค์กรเดียวกันไปแล้วตอนนี่

อีกอย่างคือ พ.ร.บ.การศึกษา จริงๆ แล้วมีจุดแข็งเยอะมากที่จะทำให้เด็กเข้าถึงโอกาสทางการเรียนรู้ได้อย่างยืดหยุ่นและอิสระ ถ้าครูหรือผู้จัดการศึกษามีความกล้าพอที่จะพลิกแพลงและใช้ให้เป็นประโยชน์

มีคนเคยถามผมว่ากฎหมายการศึกษาไทยมีจุดอ่อนตรงไหน คือเราแทบหาจุดอ่อนไม่เห็นเลย เพียงแต่ว่าคนที่นำมาใช้ คนที่นำมาประยุกต์ อาจจะไม่ดีในอีกแบบหนึ่ง คือมองกฎหมายเป็นเรื่องที่น่ากลัว แต่จริงๆ กฎหมายก็มีความยืดหยุ่นอยู่

ทำความรู้จักห้องเรียน KFC ระดับชั้น ม.ปลาย

หลักสูตรทักษะอาชีพ และการเป็นผู้ประกอบการ

- เรียนรู้จากการปฏิบัติงานแล้วเทียบโอนเป็นหน่วยกิตวิชา
- ระยะเวลา 12 เดือน แบ่งเป็นการปฏิบัติงานหน้าร้าน 7 หน่วยการเรียนรู้ และงานภายในออฟฟิศ 7 หน่วยการเรียนรู้
- ทุกๆ 3 เดือน จะหมุนเวียนการเรียนรู้ในแต่ละส่วน ได้แก่ หน้าร้าน กลางร้าน และหลังร้าน
- มีแผนการเรียนรู้ย่อยตามสาระการเรียนรู้ของรายวิชาพื้นฐาน

หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ

หน้าร้าน

- การบริการและสุขาภิบาลอาหาร
- หัวใจรักนักบริการ
- ตัวตั้งวงอาหาร
- ปริมาจารย์ด้านการครัว
- ยอดนักขาย
- จักรวาลภาษาในโลกธุรกิจ
- นักการเงินตัวจริง

ออฟฟิศ

- การสื่อสารและการตลาดนอกรอบ
- ภาษาอังกฤษเพื่อความก้าวหน้า
- โลกสวยด้วยมือเรา 'สร้างสรรคสังคม' 'นักเปลี่ยนแปลงโลก'
- วิชาตรีเอกทิพย์เพื่อโลก
- เข้าสู่โลกทำงานแบบดิจิทัล
- การบริหารและสื่อสารองค์กร ฉบับผู้พันแซนเดอร์ส
- การจัดแผนงานลับสุดยอด

ช่วยเล่าไทม์ไลน์การสร้างห้องเรียนพิเศษที่เข้าร่วมกันให้ฟังหน่อยว่าเป็นอย่างไรบ้าง

ศุภชัย: เราเริ่มเปิดรับสมัครเด็กแล้ว ซึ่งเด็กๆ ที่รับเข้ามาในหลักสูตรนี้ก็คือเด็กที่ออกจากสถานพินิจฯ และศูนย์ฝึกฯ ตอนนี้อน้องลัมภานันท์กับทางแพรนโซล์ของ KFC ที่น้องๆ อยากร่วมทำ

ส่วนห้องเรียนพิเศษที่ว่ามีเป็นห้องเรียน ม.ปลาย จากปกติจะมีสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ หรือสายศิลป์ต่างๆ แต่ของเราจะเรียกว่าเป็นห้องเรียนอาชีพและผู้ประกอบการ เด็กจะเรียน 1 ปี ที่ KFC โดยเน้นในเรื่องหน่วยกิตหรือตัวชี้วัดในหน่วยการเรียนรู้ที่เด็กๆ จะต้องเก็บให้ครบตามหลักสูตรแกนกลาง เราจะทำแบบฉบับที่ทำได้แล้วหนึ่ง เพื่อทำเป็นแฟ้มสะสมหลักฐานเชิงประจักษ์ในการเรียนรู้ของเด็กว่า เขาได้เรียนรู้อะไรบ้าง และนำไปเทียบเป็นเกรดในแต่ละเทอม

แจนเน็ต: การทำงานในร้าน KFC เราจะให้เรียนรู้ด้วยกัน 3 ส่วน จะมีตั้งแต่หน้าร้าน กลางร้าน หลังร้าน ซึ่งเรามีหลักสูตรการเรียนรู้และสอนงานลักษณะนี้เหมือนกับเป็นโรงเรียน KFC อยู่แล้ว ดังนั้นจึงไม่ยากที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในหลักสูตรนี้และเทียบโอนเป็นหน่วยการเรียนรู้ได้

การเทียบโอนประสบการณ์การเรียนรู้สามารถทำได้
อย่างไร

ศุภชัย: จะเป็นการเอาประสบการณ์การทำงานของเด็กมาเทียบเป็นรายวิชา เช่น เด็กต้องสื่อสารกับชาวต่างชาติที่มาสั่งอาหาร ก็จะไปเทียบโอนเป็นรายวิชา English for Business หรือชื่อวิชาว่า 'จักรวาลภาษาในโลกธุรกิจ'

แจนเน็ต: หรืออย่างในรายวิชาที่เราตั้งชื่อไว้ว่า 'ปรมาจารย์ด้านการครัว' ก็สามารถไปเทียบโอนเป็นวิชาสุขศึกษา วิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางได้

ในมุมมองของภาคเอกชน มีความคาดหวังอย่างไรต่อ
เรื่องการศึกษาและการลงทุนในทุนมนุษย์

แจนเน็ต: หัวใจหลักที่เราตั้งใจทำเรื่องนี้ก็คือเรื่องการพัฒนาคน เราอยากเห็นภาพเด็กๆ เหล่านี้สามารถพึ่งพาตนเองได้ อันนี้เป็นคีย์เวิร์ดสำคัญ และเป็นที่มาว่าทำไมเราถึงได้มีการจัดเวิร์กช็อป หรือ training ต่างๆ เพราะบทบาทของเราต้องการให้เขาสามารถดูแลตัวเองได้ ไม่เป็นภาระครอบครัวหรือสังคม อันนี้คือภาพความหวังที่อยากจะเห็นที่สุด

โครงการ KFC Bucket Search มีโอกาสที่จะต่อยอดไปสู่การออกแบบหลักสูตรเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนกลุ่มอื่นๆ อย่างเป็นบ้าง

แจนเน็ต: KFC Bucket Search อาจเป็นเพียงจุดเริ่มต้นเล็กๆ เป็นการทดลองทำแค่ 130 คน เพราะเด็กที่หลุดออกจากระบบการศึกษามีเยอะมาก ซึ่งเราอยากจะช่วยให้ได้มากขึ้นและอยากจะทำใจเด็กให้ได้

มากที่สุด

สิ่งต่อไปที่เราคิดคือ เราไม่อยากทำงานคนเดียว ในอนาคตเราอยากให้หลักสูตรของเราสามารถใช้ได้กับแบรนด์อื่นๆ อาจจะชวนเพื่อนๆ พาร์ทเนอร์ หรือคนที่อยู่ในองค์กรของเรามาช่วยกันทำให้มันใหญ่มากยิ่งขึ้น เพราะหลักสูตรของ KFC อาจจะมีแค่เรื่องของ entrepreneur ถ้ามี supplier ที่เขาถนัดเรื่องอื่น เช่น เอเจนซีโฆษณา ก็จะสามารถเข้ามาช่วยเพิ่มเติมหลักสูตรให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้นได้

อันนี้ก็เป็นภาพรวมในระยะยาวที่ต้องการขยายความช่วยเหลือเด็กที่หลุดออกจากการศึกษาให้ครอบคลุมมากขึ้น และต้องการที่จะมีเพื่อนภาคีเครือข่ายในอนาคตที่จะมาร่วมกันค้นหาหาเด็กและให้โอกาสเด็กไปด้วยกัน

มีข้อค้นพบอะไรบ้างจากการทำโครงการ KFC Bucket Search

แจนเน็ต: อย่างแรกเลยคือเรื่องของความชอบและความถนัดของเด็ก ปกติเด็กในกระบวนการยุติธรรมเขาจะได้เรียนแต่งงานช่าง เราก็เลยพยายามค้นหาอาชีพอื่นๆ ที่ไม่ใช่ช่างงานช่าง หรือวิชาชีพที่ใช้แรงกายทำงานแบบที่เขาเคยเรียนมาตลอด

สิ่งที่เราค้นหาก็อย่างเช่น วิชาชีพที่เกี่ยวกับการใช้ความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเราคิดว่าเป็นพื้นฐานของทุกอย่างในการทำงานด้วยซ้ำ เราก็เลยมีบทเรียนจากอาชีพใหม่ๆ เข้ามาเสริมให้น้อง กลายเป็นว่าเราเห็นชัดเจนว่าเด็กสนใจอาชีพที่หลากหลายมาก มีเด็กบอกว่าอยากเป็นช่างทำผม ช่างตัดผม อยากขอเงินทุนไปทำธุรกิจของตัวเอง อยากทำร้านเครื่องดื่ม ร้านอาหาร อันนี้คือสิ่งที่เราเห็นได้จากการที่เราสำรวจอาชีพใหม่ๆ และไม่จำเป็นต้องยึดยึดอาชีพตามค่านิยมสังคมที่ต้องเป็นหมอ เป็นวิศวกร

ทางมูลนิธิปัญญาภิบาลบมจจะไรต่อใจทงยสำคัญของการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่นและหลากหลาย

ศุภชัย: การศึกษาที่ยืดหยุ่นจะต้องคำนึงถึงความต้องการของเด็ก ฉะนั้นใจทงยของการจัดการศึกษาจึงไม่ได้อยู่ที่ผู้จัด แต่อยู่ที่เด็ก อย่างโครงการ KFC Bucket Search ไม่ได้มองแค่เด็กที่หลุดออกจากระบบ แต่เรากำลังชวนให้เด็กค้นหาชีวิตตัวเองอีกครั้งว่าตัวเองต้องการอะไร สิ่งที่เขาเคยเห็นอาจเป็นทางเลือกที่น้อยนิดในมุมที่แคบ แต่พอเขาเปลี่ยนสภาพแวดล้อมใหม่ เขาเห็นโลกอีกใบที่กว้างกว่าเดิม เขาสามารถค้นหาหรือผจญภัยในโลกนี้ได้ เราก็เลยมองว่าจุดนั้นจะเป็นทั้งการเรียนรู้ของเด็กและการเรียนรู้ของคนทำงานด้วย

มีการกำหนดคุณภาพและมาตรฐานอย่างไรบ้างในการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น

ศุภชัย: มันเหมือนกับการเรียนมหาวิทยาลัย เรามีหลักสูตรในมือที่ประยุกต์มาจากหลักสูตรแกนกลาง เพียงแต่เราทำให้วิชาและกิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจมากขึ้น การวัดผลมีความยืดหยุ่นมากขึ้น เด็กๆ ก็มาซื้อปิงและสร้างตารางเรียนของตัวเอง

“
การศึกษาที่ยืดหยุ่น
จะต้องคำนึงถึง
ความต้องการของเด็ก
 ฉะนั้นใจทงยของการ
จัดการศึกษาจึงไม่ได้อยู่ที่
ผู้จัด แต่อยู่ที่เด็ก
”

โอเดียไม่ต่างจากการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ การทำแบบนี้เด็กๆ ก็จะได้รับโอกาสในการเลือกนั้นด้วย เขาควรได้ตัดสินใจเองว่าเขาอยากเรียนอะไร อะไรคือความต้องการของเขา ฉะนั้นแล้วหน้าที่สำคัญของเราคือการสร้างทางเลือกที่หลากหลาย ท้ายที่สุดก็เชื่อมโยงสิ่งที่เขาเรียนรู้กับมาตรฐานที่ได้มีการกำหนดไว้ เราก็พยายามเชื่อมโยงไปสู่จุดนั้นให้ได้

สำหรับเด็กกลุ่มเปราะบาง โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ในกระบวนการยุติธรรม เด็กกลุ่มนี้ควรได้รับแรงสนับสนุนหรือส่งเสริมในด้านใดอีกบ้าง

ศุภชัย: จริงๆ พอมองย้อนไปเด็กกลุ่มนี้ก็ได้รับการสนับสนุนมากกว่าเด็กกลุ่มอื่น ซึ่งเด็กกลุ่มนี้ควรกระจายโอกาสไปสู่เพื่อนๆ หรือเด็กกลุ่มอื่นที่ยังไม่ได้รับโอกาสด้วย

มีครั้งหนึ่งที่เราทำเวิร์กช็อปให้เด็กลองออกแบบดูว่าจะทำยังไงให้คนข้างนอกไม่ต้องเข้ามาอยู่ข้างใน เหมือนกับเรา เด็กๆ บอกว่าเรื่องครอบครัวสำคัญ อยากจะทำค่ายครอบครัว เราก็เลยพาเขาออกไปทำค่ายข้างนอก

เด็กไปทำค่ายกับครอบครัวในชุมชนที่ลูกเขามีความเสี่ยง คือเราให้ผู้นำชุมชนเลือกเด็กจากครอบครัวที่ลูกมีพฤติกรรมเสี่ยง อยู่ในช่วงวัยรุ่น เด็กออกแบบค่ายได้ดีมาก เรามองว่าเขาเก่งกว่าการเป็นนักเรียน ฉะนั้น เขาเป็นครูได้เลย และเขากระจายโอกาสให้กับ

คนอื่นฯ ได้ ดังนั้นเราจึงมองว่าควรทำให้เด็กในกระบวนการยุติธรรมได้มีโอกาสที่เขาจะได้ส่งต่อโอกาสให้กับเพื่อนๆ ไม่ใช่เพียงแค่เขาได้รับโอกาสเพียงคนเดียว

แจนเนต: จริงๆ แล้วเด็กในกระบวนการยุติธรรมไม่ได้เป็นเด็กกลุ่มเดียวที่เราจะช่วย ในความตั้งใจจริงเราอยากจะช่วยเด็กทุกคนที่ขาดโอกาสตรงนี้ไป เพียงแต่ว่ากลุ่มนี้เป็นกลุ่มแรกที่เราสามารถเข้าถึงได้ก่อน ซึ่งพอเราทำงานกับเด็กกลุ่มนี้ เราเห็นเลยว่าเขามีศักยภาพจริงๆ แต่การที่เขาต้องเข้ามาอยู่ในกระบวนการยุติธรรมอาจเพราะมีปัญหาหลายอย่างทับซ้อนกัน แต่เมื่อแท้เขามีความสามารถ มีความฝัน มีความถนัด และมีความตั้งใจอยู่แล้ว

ที่ผ่านมาประเทศไทยเราเผชิญกับวิกฤตการศึกษามาโดยตลอด คิดว่าการเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรเอกชนและภาคส่วนต่างๆ จะช่วยหลายวิกฤตไปได้หรือไม่

ศุภชัย: ผมมองว่ามันเกี่ยวกับหลายส่วนมากเลย ทั้งเรื่องของความเชื่อ ภาวะทางเศรษฐกิจ หรือกระทั่งโครงสร้างอำนาจที่มันมีอยู่จึงทำให้ทำอะไรได้ยาก แต่เราจะทำยังไงให้คนตัวเล็กตัวน้อยในพื้นที่สามารถเข้าถึงได้

พอเราไปมองเรื่องของ การเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย การไปทลายกรอบความคิดเดิมของคนที่อยู่ภายใต้

โครงสร้างอำนาจมันยากมากเลย ฉะนั้นเราอาจจะต้องเริ่มจากคนตัวเล็กตัวน้อย ทำให้เขาแข็งแรง สามารถยืนอยู่ได้ด้วยความมั่นใจว่า พวกเราที่ทำงานอยู่ตรงนี่คือเพื่อน เราจะไม่ทิ้ง เราจะช่วยเหลือ เข้าไปกระตุ้นและพยายามหาจุดเชื่อมโยง

เราก็มองกับ กสศ. เหมือนกันว่า กสศ. อาจจะสามารถสร้างคนที่เป็มนักเชื่อมโยงโอกาสให้กับคนตัวเล็กตัวน้อยในพื้นที่ เชื่อมโยงเอาทรัพยากรที่รัฐมี แต่เขาเข้าไม่ถึง เชื่อมโยงเอาอำนาจที่รัฐมี แต่เขาไม่เคยได้สัมผัส หรืออะไรก็ตามแต่ ให้เขาได้สัมผัสและเข้าถึงได้

แจนเนต: ในเรื่องของวิกฤตทางการศึกษา สิ่งที่เราอยากเสนออย่างเราสามารถทำได้คือสร้างโอกาส สร้างความตระหนัก ทำให้ประชาชนทั่วไปรับรู้เรื่องนี้ด้วย และทุกคนรับรู้ก็จะช่วยกันผลักดันไปเรื่อยๆ เพราะฉะนั้นความตั้งใจเราคือให้โอกาสเด็ก แล้วก็สร้างแรงกระตุ้นในเรื่องนี้ให้กับทุกคนได้เข้าใจถึงปัญหานี้

อีกอย่างสิ่งที่เราทำในโครงการ KFC Bucket Search เราต้องการให้คนเห็นศักยภาพของเด็กเหล่านี้ ไม่ได้อยากจะได้รามาว่าเด็กน่าสงสาร มันไม่ใช่ เราไม่ได้ใช้ความน่าสงสารเข้ามาช่วยเด็ก แต่เราอยากให้เห็นว่าเด็กฯ มีแวว แต่ด้วยอะไรก็ตามแต่ในชีวิตเขา มันทำให้เขาขาดโอกาสตรงนี้ ดังนั้น เด็กเหล่านี้ควรได้โอกาสจากพวกเรา ทุกคนควรจะให้โอกาสเขาไปพร้อมๆ กัน

MONITORY REPORT

รายงานพิเศษกิจกรรมสำคัญของ กสศ.
และภาคีเครือข่ายการศึกษา

01

กรม. รับทราบมาตรการขับเคลื่อนประเทศไทยเพื่อแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ “Thailand Zero Dropout” ตั้งเป้าเด็ก 1 ล้านคนที่หลุดจากระบบเข้าสู่การศึกษาที่ยืดหยุ่นภายในปี 2570

วันที่ 28 พฤษภาคม 2567 นายคารม พลพรกลาง รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เปิดเผยว่า คณะรัฐมนตรีรับทราบมาตรการขับเคลื่อนประเทศไทยเพื่อแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ หรือ Thailand Zero Dropout โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป ดังนี้

1. มาตรการค้นหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาผ่านการบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มีเป้าหมายเพื่อนำไปสู่การค้นพบเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ดังนี้

1) บูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลของเด็กและเยาวชนระหว่างหน่วยงาน โดยเฉพาะข้อมูลของ ศธ. ข้อมูลทะเบียนราษฎรของ มท. รวมทั้งข้อมูลจากหน่วยงานอื่น มอบหมายให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) เป็นหน่วยงานรับ

ผิดชอบหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กต. พม. มท. ศธ. สธ.

2) พัฒนาระบบสารสนเทศกลางในระยะยาวเพื่อรองรับการบูรณาการข้อมูลและการค้นหาให้มีประสิทธิภาพ และแต่งตั้งคณะกรรมการกลางระดับชาติต่อไป โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นองค์ประกอบ มอบหมายให้คณะกรรมการระดับชาติ

2. มาตรการติดตาม ช่วยเหลือ ส่งต่อ และดูแลเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา โดยบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ

มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการช่วยเหลือเด็กและเยาวชนแต่ละรายทั้งด้านการศึกษา สุขภาวะ พัฒนาการ สภาพความเป็นอยู่ และสภาพสังคม ดังนี้ ...

02

นายกฯ ลงพื้นที่ จ.ราชบุรี ประกาศปีการศึกษา 2567 เดินหน้า Thailand Zero Dropout

หลังจากที่นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรีได้ประกาศวาระ Thailand Zero Dropout ในวันเด็กแห่งชาติปี 2567 ที่จะส่งเสริมให้เด็กทุกคนเข้าถึงระบบการศึกษา โดยตั้งเป้าหมายว่าจะไม่มีเด็กและเยาวชนหลุดจากระบบการศึกษาในประเทศไทยนี้ ต่อมาวันที่ 12 พฤษภาคม 2567 นายกรัฐมนตรีลงพื้นที่จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นจังหวัดที่สมัยทำงานอยู่ในภาคเอกชนได้ระดมเงินบริจาค 100 ล้านบาท เพื่อสนับสนุนโครงการ ‘ราชบุรี ZERO DROPOUT เด็กทุกคนต้องได้เรียน’ จนนำไปสู่การพัฒนานวัตกรรมเปลี่ยนแปลงการศึกษาให้มีความยืดหยุ่น เพื่อแก้ปัญหาเด็กหลุดจากระบบการศึกษา

ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวในช่วงต้นของการประชุมหารือประเด็นปัญหาและการพัฒนาจังหวัดราชบุรี ณ ศาลากลางจังหวัดราชบุรี โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการทุกหน่วยเข้าร่วม ว่า จังหวัดราชบุรีเป็นจังหวัดที่ดำเนินโครงการ Zero Dropout เป็นปีที่สามแล้ว จึงอยากเห็นผลรูปธรรม เพราะการศึกษาเป็นเรื่องใหญ่ ขณะนี้มีเด็กเป็นล้านคนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา คนเหล่านี้ต้องเป็นกำลังสำคัญของประเทศไทย ตนเองพยายามสร้างตัวอย่างขึ้นมาตั้งแต่สมัยที่ยังไม่ได้รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จึงอยากเชิญให้บริษัทขนาดใหญ่มาช่วยกันเป็นเจ้าภาพดูแลแต่ละจังหวัด เพื่อนำเด็กที่หลุดออกจากระบบการศึกษา กลับเข้ามาใหม่ได้ ...

03

หอการค้าฯ กสศ. และ ทีดีอาร์ไอ เปิดตัว “เครือข่าย ALL FOR EDUCATION หอการค้า 77 จังหวัด” ยกระดับการพัฒนาทุนมนุษย์ เพิ่มขีดความสามารถประเทศไทยผ่าน “กองทุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (Sandbox Fund)”

วันที่ 13 พฤษภาคม 2567 หอการค้าและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประกาศเปิดตัวเครือข่าย “All for Education หอการค้า 77 จังหวัด” ในงาน All for Education ร่วมคิด ร่วมสร้าง การศึกษาเพื่อเด็กทุกคน ชูเป้าหมายยกระดับการพัฒนาทุนมนุษย์ เพิ่มขีดความสามารถประเทศไทย โดยความร่วมมือกับกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) และ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อยกระดับคุณภาพและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาต้นแบบนวัตกรรมของแต่ละพื้นที่

ทั้งนี้ ภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในเดือนเมษายน 2566 ที่ผ่านมา ได้ริเริ่มจัดตั้งกองทุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (Sandbox Fund) เพื่อเป็นกลไกสนับสนุนให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปสู่เป้าหมาย ตลอดจนสร้างทุนมนุษย์ที่ตอบโจทย์ต่อการพัฒนาประเทศ สอดรับกับแนวนโยบายรัฐบาล “Thailand Zero Dropout” เด็กและเยาวชนต้องไม่หลุดจากระบบการศึกษา ตามที่นายกรัฐมนตรี นายเศรษฐา ทวีสิน ได้ประกาศไว้ เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาและยกระดับขีดความสามารถของประเทศ

“ความก้าวหน้าในปี 2567 นี้ คือ การเชื่อมโยงความร่วมมือกับหอการค้าจังหวัดทั่วประเทศ เป็นเครือข่าย ALL FOR EDUCATION เพื่อระดมทุนและทรัพยากรในหลากหลายมิติสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นองค์ความรู้ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาต่าง ๆ รวมถึงบุคลากร เครือข่ายการทำงาน โดยเครือข่ายหอการค้าทั้ง 77 จังหวัดยังสามารถทำงานร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ของตนเองเพื่อเปลี่ยนแปลงการศึกษาและการพัฒนาทุนมนุษย์ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ นี่คือการก้าวสำคัญของความร่วมมือระหว่างภาครัฐกิจ และภาคการศึกษา เป็นหนึ่งใน Game Changer ของการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และสร้างการเติบโตที่ยั่งยืนจากฐานรากให้แก่ประเทศไทย” นายสนั่น อังอุบลกุล ประธานกรรมการหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย กล่าว

04

ยก ‘ราชบุรี’ เป็นจังหวัดแรกของไทย ตั้งเป้าแก้ปัญหาเด็กหลุดจากระบบการศึกษาให้เป็น ‘ศูนย์’ ตอกย้ำพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ ยึดหยุ่น ตอบโจทย์ชีวิต

เมื่อวันที่ 24-25 พฤษภาคม 2567 กสศ. ร่วมกับบริษัท แสตนลิริ จำกัด (มหาชน) และจังหวัดราชบุรี จัดงาน ‘All for Education Ratchaburi Zero Dropout เด็กทุกคนต้องได้เรียน รวมพลังคนราชบุรีไม่ทิ้งเด็กคนไหนไว้ข้างหลัง’ กิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อรวมพลังชาวราชบุรี ผลักดันให้จังหวัดราชบุรีเป็นพื้นที่แห่งแรกในประเทศไทยที่จะไม่มีเด็กและเยาวชนหลุดออกจากระบบการศึกษาภายในปี 2567 ณ บริเวณริมเขื่อนรัฐประธาพัฒนา เทศบาลเมืองราชบุรี ถนนจรดข ต่าบลหน้าเมือง อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี

Sandbox Fund บริจาคเพื่อการศึกษา ได้สิทธิลดหย่อนภาษี 2 เท่า

กสศ. สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) หอการค้าและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เชิญชวนทุกท่านร่วมบริจาคในกองทุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (Sandbox Fund) เพื่อขับเคลื่อนการสร้าง ความเสมอภาคทางการศึกษาให้เกิดขึ้นใน 20 จังหวัดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยสามารถบริจาค ผ่านเว็บไซต์ <https://www.eef.or.th/edusandbox/> หรือ เลขที่บัญชี 172-0-44299-1 ธนาคารกรุงไทย ชื่อบัญชี: กสศ. เงินบริจาคเพื่อกองทุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ทุกการบริจาคสามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้ 2 เท่า
อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

กสศ. × insKru แจกฟรี 'แบบฟอร์มทำความรู้จักนักเรียน' ตัวช่วยให้คุณครูรู้จักนักเรียนมากยิ่งขึ้น

กสศ. ร่วมกับ insKru แจก 'แบบฟอร์มทำความรู้จักนักเรียน' ตัวช่วยให้คุณครูรู้จักนักเรียนมากยิ่งขึ้น โดยใช้เวลาเพียง 10-15 นาที ในช่วงเปิดเทอม ชวนนักเรียนตอบคำถามในแบบฟอร์ม มีทั้งรูปแบบไฟล์ PDF และ Google form คุณครูสามารถเลือกใช้ได้ตามเหมาะสมเลย

สำหรับรูปแบบ PDF สำหรับสำหรับพิมพ์สีสดใส่หรือแบบถ่ายเอกสาร ดาวน์โหลดได้ที่

และรูปแบบ Google form

ทุนเติมฝัน: 4 ทุนเรียนพยาบาลศาสตร์

แนะนำ 4 ทุนการศึกษา คณะ/สาขาวิชา “พยาบาลศาสตร์” ระดับมหาวิทยาลัย จาก 4 ภูมิภาคทั่วไทย

1. ทุนการศึกษาประเภททั่วไป คณะพยาบาลศาสตร์ ม.สงขลานครินทร์ (ภาคใต้) ทุนสำหรับนิสิต นักศึกษา ชั้นปีที่ 1-4 ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ผลการเรียนไม่ต่ำกว่า 2.00 ภาคการศึกษาละ 60-65 ทุน
2. ทุนเรียนดี ขาดแคลนทุนทรัพย์ ม.พะเยา (ภาคเหนือ): ทุนให้เปล่า ทั้งรายเดือนและรายปี ให้แก่นิสิต นักศึกษา ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และมีผลการเรียนที่ดี
3. ทุนสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ ม.เทคโนโลยีสุรนารี (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ทุนการศึกษาต่อเนื่อง สนับสนุนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาอย่างครอบคลุม รวมถึงทุนอื่นๆ ของมหาวิทยาลัย
4. หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย (ภาคกลาง) ทุนอุดหนุนการศึกษาสำหรับนิสิตนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการคัดเลือกจากสถาบันฯ โดยมีเงื่อนไขช่วยด้วยการปฏิบัติงานในหน่วยสภากาชาดไทยไม่น้อยกว่า 4 ปี

อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

รวมกิจกรรม กสศ. และภาคี
หุ้นส่วนเพื่อความเสมอภาค
ทางการศึกษา
เดือนพฤษภาคม 2567

EDQUITYMOVEMENT

จดหมายข่าวถึงเพื่อนภาคี

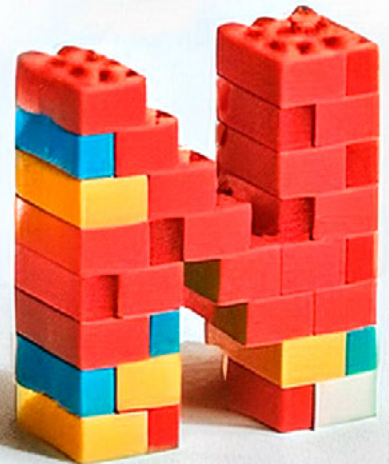
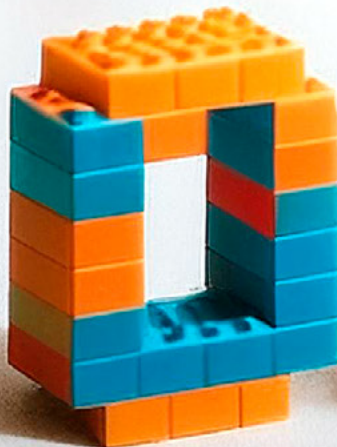
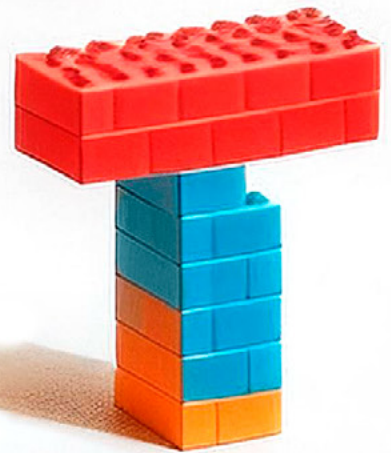
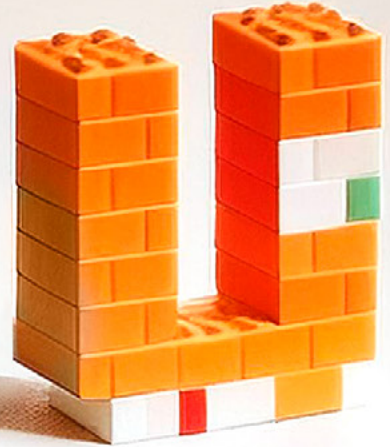
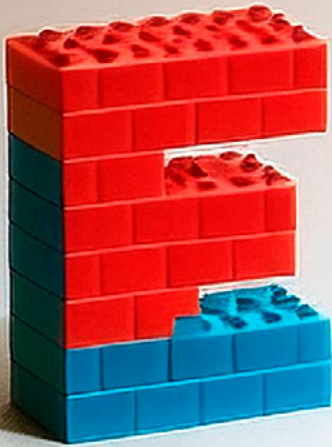
จัดทำโดย
กองทุนเพื่อความ
เสมอภาคทางการ
ศึกษา (กสศ.)

ติดตามความเคลื่อนไหวของ กสศ.
ได้ที่ <https://www.eef.or.th>

<https://www.facebook.com/EEFthailand>
<https://www.youtube.com/@EEFthailand>

ร่วมแสดงความคิดเห็น
หรือส่งข้อเสนอแนะมาได้ที่
content@eef.or.th

FOR ALL